

**Uniwersytet
w Siedlcach**

Załącznik nr 1

do uchwały nr 66/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki**

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet w Siedlcach

ul. Konarskiego 2, 08-110 Siedlce

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Biologia**

1. Poziom/y studiów: **studia drugiego stopnia**

2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne/niestacjonarne**

3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹:
nauki biologiczne

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☒ NIE

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Po ukończeniu studiów absolwent zna i rozumie:		
Symbol	WIEDZA	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego
K_W01	w pogłębionym stopniu złożone zjawiska i procesy przyrodnicze z zakresu biofizyki, mikrobiologii, biochemii, genetyki, hodowli komórkowych i endokrynologii zachodzące na różnych stopniach organizacji przyrody;	P7S_WG_PO
K_W02	w pogłębionym stopniu metody umożliwiające w teorii i praktyce interpretowanie zjawisk i procesów przyrodniczych oraz organizację genomu człowieka;	P7S_WG_PO
K_W03	w pogłębionym stopniu procesy i zależności zachodzące w organizmach żywych i wybrane procesy zachodzące w przyrodzie nieożywionej z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk ścisłych;	P7S_WG_PO
K_W04	w pogłębionym stopniu terminy oraz procesy z zakresu biogeografii, bioinformatyki, biologii wybranych grup organizmów, ekologii behawioralnej i ewolucyjnej roślin, endokrynologii, genetyki człowieka, hydrobiologii, mikrobiologii;	P7S_WG_PO
K_W05	w pogłębionym stopniu szlaki przemian metabolicznych zachodzące w komórkach i występujące między nimi zależności;	P7S_WG_PO
K_W06	zagadnienia bioinformatycznej analizy kwasów nukleinowych i białek;	P7S_WK_PO
K_W07	metody analityczne, molekularne i pomiarowe wykorzystywane w badaniach biologicznych;	P7S_WK_PO
K_W08	metody statystyczne i wybrane specjalistyczne narzędzia informatyczne do opisywania, prognozowania i modelowania zjawisk przyrodniczych;	P7S_WK_PO
K_W09	biologię i podstawowe wymagania środowiskowe wybranych gatunków roślin i zwierząt;	P7S_WK_PO
K_W10	funkcjonowanie ekosystemów i zasady ich ochrony;	P7S_WK_PO

K_W11	kryteria, według których wyodrębniono biogeograficzne jednostki zbiorcze, w tym państwa roślinne i regiony zoogeograficzne;	P7S_WK_PO
K_W12	przebieg zjawisk i procesów biologicznych oraz interpretuje je z wykorzystaniem metod statystycznych i narzędzi informatycznych;	P7S_WK_PO
K_W13	w pogłębionym stopniu nowoczesne techniki i narzędzia badawcze wykorzystywane w naukach biologicznych w laboratorium i w terenie;	P7S_WG_PO
K_W14	organizację nauki, sposoby pozyskiwania i rozliczania funduszy na realizację projektów badawczych w dziedzinie biologii;	P7S_WK_PO
K_W15	zasady bezpieczeństwa, higieny pracy oraz ergonomii obowiązujące biologa na różnych stanowiskach;	P7S_WK_PO
K_W16	przepisy prawne chroniące własność autorską;	P7S_WK_PO
K_W17	zastosowanie wiedzy biologicznej w tworzeniu indywidualnej przedsiębiorczości;	P7S_WK_PO
K_W18	uwarunkowania prawne, ekonomiczne i społeczne ochrony środowiska.	P7S_WK_PO
OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Po ukończeniu studiów absolwent potrafi:		
Symbol	UMIEJĘTNOŚCI	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego
K_U01	wykorzystywać zaawansowane techniki badawcze stosowane w naukach biologicznych;	P7S_UW_PO
K_U02	posługiwać się zaawansowanym technicznie sprzętem i aparaturą oraz zaproponować odpowiednie narzędzia i metody pomiarowe fizyczne i chemiczne do monitoringu układów biologicznych i procesów w nich zachodzących;	P7S_UW_PO
K_U03	stosować metody analizy ilościowej i jakościowej w badaniach przyrodniczych;	P7S_UW_PO
K_U04	planować i prowadzić prace laboratoryjne oraz obserwacje i badania środowiskowe;	P7S_UW_PO
K_U05	wykorzystywać różne źródła informacji naukowej oraz czytać ze zrozumieniem teksty naukowe w języku angielskim;	P7S_UK_PO

K_U06	analizować, krytycznie oceniać oraz dobierać informacje pochodzące ze źródeł elektronicznych, niezbędne do opracowań naukowych z zakresu nauk biologicznych;	P7S_UK_PO
K_U07	planować i przeprowadzać zadania badawcze oraz rozwiązywać problemy samodzielnie lub pod kierunkiem opiekuna naukowego;	P7S_UO_PO
K_U08	wykorzystywać metody statystyczne oraz techniki informatyczne do analizy i opisu zjawisk przyrodniczych;	P7S_UW_PO
K_U09	przeprowadzić analizę i wnioskowanie na podstawie danych empirycznych;	P7S_UW_PO
K_U10	analizować i krytycznie ocenić dostępne informacje z zakresu nauk biologicznych oraz formułować własne sądy;	P7S_UW_PO
K_U11	przygotować multimedialną prezentację lub inne wystąpienie ustne w języku polskim i obcym dotyczące konkretnego zagadnienia lub doświadczenia biologicznego wykorzystując dane literaturowe i empiryczne;	P7S_UK_PO
K_U12	opracowywać wyniki własnych badań w formie pracy naukowej w języku polskim i obcym;	P7S_UK_PO
K_U13	posługiwać się specjalistycznym językiem angielskim (na poziomie B2+ Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego);	P7S_UK_PO
K_U14	samodzielnie zaplanować swoją karierę zawodową lub naukową ze szczególnym uwzględnieniem trendów i kierunków rozwoju nauk biologicznych oraz zmian wywołanych postępem technologicznym;	P7S_UU_PO
K_U15	zastosować wybrane przykłady z genetyki, ekologii, biochemii, toksykologii, zoologii i botaniki w wyjaśnianiu mechanizmów ewolucji i ekologii na poziomach od molekularnego do populacyjnego;	P7S_UW_PO
K_U16	zaplanować ustawiczne samokształcenie i samodoskonalenie poprzez systematyczne uczenie się, uaktualnianie wiedzy z zakresu swojej działalności oraz podnoszenie kompetencji zawodowych i osobistych;	P7S_UU_PO
K_U17	pracować w zespole podczas zadań przewidzianych programem studiów, pełnić różne funkcje i określać priorytety;	P7S_UO_PO
K_U18	współpracować z grupą w realizacji zadań badawczych oraz określać ich ważność.	P7S_UO_PO
OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		

Po ukończeniu studiów absolwent jest gotów do:		
Symbol	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego
K_K01	krytycznej oceny swojej wiedzy, dostrzegania potrzeby stałego doskonalenia i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych;	P7S_KK_PO
K_K02	dbania o bezpieczeństwo pracy własnej i innych oraz prawidłowego postępowania w stanach zagrożenia;	P7S_KR_PO
K_K03	dbania w sposób świadomy i odpowiedzialny o uzyskane wyniki badań;	P7S_KK_PO
K_K04	wykorzystania swojej wiedzy i umiejętności w sposób przedsiębiorczy oraz inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego;	P7S_KO_PO
K_K05	przestrzegania etyki zawodowej;	P7S_KR_PO
K_K06	identyfikacji i rozwiązywania dylematów związanych z postępem nauk biologicznych.	P7S_KO_PO P7S_KR_PO
Wykaz specjalności/modułów fakultatywnych: 1. biologia z analityką, 2. biologia środowiska, 3. biologia sądowa.		
OPIS EFEKTÓW SPECJALNOŚCIOWYCH		
Po ukończeniu studiów na kierunku biologia specjalność biologia z analityką absolwent zna i rozumie:		
Symbol	WIEDZA	Odniesienie do efektów kierunkowych
SK_W01	w pogłębionym stopniu charakterystyczne cechy budowy przedstawicieli różnych grup pasożytów, ich przystosowanie do pasożytniczego trybu życia, mechanizmy wpływu pasożyta na procesy fizjologiczne, zmienność genetyczną oraz zmiany zachowania gospodarza;	K_W01 K_W04 K_W10
SK_W02	w pogłębionym stopniu mechanizmy chorobotwórczości i oporności drobnoustrojów na antybiotyki;	K_W01 K_W04 K_W05

SK_W03	w pogłębionym stopniu kultury in vitro stosowane w badaniach biologicznych;	K_W04
SK_W04	w pogłębionym stopniu zastosowanie wybranych grup organizmów w bioindykacyjnych metodach oceny środowiska;	K_W01 K_W03 K_W04 K_W18
SK_W05	w pogłębionym stopniu, metody molekularne stosowane w diagnostyce biologicznej;	K_W02 K_W04 K_W05 K_W06
SK_W06	w pogłębionym stopniu zastosowanie zaawansowanych technik informatycznych w badaniach środowiskowych;	K_W03 K_W13
SK_W07	w pogłębionym stopniu zastosowanie biotechnologii w ochronie środowiska;	K_W01 K_W03 K_W04 K_W05 K_W07 K_W10
SK_W08	sposoby wykorzystania drobnoustrojów w biotechnologii;	K_W01 K_W03 K_W04 K_W05
SK_W09	w pogłębionym stopniu aspekty ekonomiczne i prawne organizacji i funkcjonowanie laboratorium usługowego.	K_W14 K_W16
OPIS EFEKTÓW SPECJALNOŚCIOWYCH		
Po ukończeniu studiów na kierunku biologia specjalność biologia z analityką absolwent potrafi:		
Symbol	UMIEJĘTNOŚCI	Odniesienie do efektów kierunkowych
SK_U01	korzystać z zaawansowanych technik badawczych stosowanych w analityce i diagnostyce biochemicznej, mikrobiologicznej i środowiskowej;	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04
SK_U02	zastosować techniki molekularne we współczesnej analityce i diagnostyce biologicznej;	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04
SK_U03	posługiwać się biegle dostępnymi bazami danych sekwencji i struktury białek i kwasów nukleinowych;	K_U05 K_U06 K_U10

SK_U04	korzystać z kultur in vitro w analityce biologicznej;	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04
SK_U05	analizować materiał biologiczny i próby środowiskowe pod kątem obecności drobnoustrojów;	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04
SK_U06	formułować hipotezę badawczą oraz samodzielnie planować i przeprowadzać eksperyment naukowy w laboratorium badającym materiał biologiczny;	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04 K_U07 K_U09 K_U10
SK_U07	analizować i interpretować wyniki badań oraz potrafi je zaprezentować ustnie i pisemnie;	K_U08 K_U09 K_U10 K_U11 K_U12 K_U13 K_U14
SK_U08	korzystać ze zrozumieniem z biologicznej literatury naukowej w języku polskim i angielskim;	K_U10 K_U13
SK_U09	organizować i nadzorować funkcjonowanie laboratorium usługowego.	K_U18
OPIS EFEKTÓW SPECJALNOŚCIOWYCH		
Po ukończeniu studiów na kierunku biologia specjalność biologia z analityką absolwent jest gotów do:		
Symbol	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Odniesienie do efektów kierunkowych
SK_K01	krytycznej oceny swojej wiedzy, dostrzegania potrzeby stałego doskonalenia i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych;	K_K01
SK_K02	dbania o bezpieczeństwo pracy własnej i innych oraz prawidłowego postępowania w stanach zagrożenia;	K_K02
SK_K03	dbania w sposób świadomy i odpowiedzialny o uzyskane wyniki badań;	K_K03
SK_K04	wykorzystania swojej wiedzy i umiejętności w sposób przedsiębiorczy oraz inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego;	K_K04
SK_K05	przestrzegania etyki zawodowej.	K_K05

OPIS EFEKTÓW SPECJALNOŚCIOWYCH		
Po ukończeniu studiów na kierunku biologia specjalność biologia środowiska absolwent zna i rozumie:		
Symbol	WIEDZA	Odniesienie do efektów kierunkowych
SK_W01	w pogłębionym stopniu wybrane grupy organizmów;	K_W01
SK_W02	w pogłębionym stopniu zachowanie się zwierząt w środowisku naturalnym;	K_W01 K_W04
SK_W03	w pogłębionym stopniu metody oceny środowiska oraz rekultywacji ekosystemów zdegradowanych;	K_W02 K_W03 K_W04 K_W07 K_W14
SK_W04	w pogłębionym stopniu sposoby i metody zastosowania biotechnologii w ochronie środowiska;	K_W04 K_W05 K_W07
SK_W05	w pogłębionym stopniu zastosowanie modelowania w badaniach środowiskowych;	K_W03 K_W12 K_W13
SK_W06	w pogłębionym stopniu znaczenie różnorodności biologicznej;	K_W01 K_W08 K_W10
SK_W07	krajobrazy Polski, w tym najciekawsze obiekty przyrodnicze Mazowsza i Podlasia;	K_W10 K_W11
SK_W08	w pogłębionym stopniu ekonomiczne i prawne aspekty ochrony środowiska.	K_W18
OPIS EFEKTÓW SPECJALNOŚCIOWYCH		
Po ukończeniu studiów na kierunku biologia specjalność biologia środowiska absolwent potrafi:		
Symbol	UMIEJĘTNOŚCI	Odniesienie do efektów kierunkowych
SK_U01	stosować współczesne techniki w badaniach środowiskowych;	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04 K_U08 K_U09
SK_U02	analizować i przeprowadzać eksperymenty dotyczące zachowania zwierząt;	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04

		K_U07 K_U09
SK_U03	posługiwać się narzędziami matematycznymi i informatycznymi w celu rozwiązywania problemów biologicznych;	K_U06 K_U08 K_U09
SK_U04	zaprezentować wartości przyrodnicze regionu i Polski;	K_U11
SK_U05	wykorzystać wiedzę biologiczną w dyskusjach i ekspertyzach przyrodniczych;	K_U05 K_U06 K_U10 K_U11
SK_U06	interpretować ekonomiczne i prawne problemy związane z ochroną środowiska.	K_U06 K_U10
OPIS EFEKTÓW SPECJALNOŚCIOWYCH		
Po ukończeniu studiów na kierunku biologia specjalność biologia środowiska absolwent jest gotów do:		
Symbol	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Odniesienie do efektów kierunkowych
SK_K01	krytycznej oceny swojej wiedzy, dostrzegania potrzeby stałego doskonalenia i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych;	K_K01
SK_K02	dbania o bezpieczeństwo pracy własnej i innych oraz prawidłowego postępowania w stanach zagrożenia;	K_K02
SK_K03	dbania w sposób świadomy i odpowiedzialny o uzyskane wyniki badań;	K_K03
SK_K04	wykorzystania swojej wiedzy i umiejętności w sposób przedsiębiorczy oraz inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego;	K_K04
SK_K05	jest gotów do przestrzegania etyki zawodowej.	K_K05
OPIS EFEKTÓW SPECJALNOŚCIOWYCH		
Po ukończeniu studiów na kierunku biologia specjalność biologia sądowa absolwent zna i rozumie:		
Symbol	WIEDZA	Odniesienie do efektów kierunkowych
SK_W01	w pogłębionym stopniu definicje i pojęcia związane z ochroną przyrody i ekologią; zagadnienia z zakresu organizacji ochrony przyrody wybranych konwencji międzynarodowych oraz aktów prawnych dotyczących ochrony przyrody w Polsce i na świecie;	K_W01 K_W03 K_W07

SK_W02	w pogłębionym stopniu terminologię stosowaną w literaturze przedmiotu biologii sądowej;	K_W07 K_W09 K_W10
SK_W03	w pogłębionym stopniu znaczenie człowieka jako podmiotu badań, zasady identyfikacji człowieka w kontekście zastosowania metod biologicznych;	K_W02 K_W03
SK_W04	w pogłębionym stopniu zjawiska i procesy przyrodnicze mające znaczenie praktyczne przy wykrywaniu i zabezpieczaniu śladów biologicznych pochodzących z przestępstwa;	K_W02 K_W03
SK_W05	w pogłębionym stopniu zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne, naturalne i antropogeniczne dla środowiska przyrodniczego;	K_W10 K_W11
SK_W06	w pogłębionym stopniu przyczyny konfliktów społecznych związanych z ochroną przyrody;	K_W10 K_W11
SK_W07	w pogłębionym stopniu kwestie dotyczące podstaw modelowania statystycznego niezbędnego w biologii sądowej;	K_W13
OPIS EFEKTÓW SPECJALNOŚCIOWYCH		
Po ukończeniu studiów na kierunku biologia specjalność biologia sądowa absolwent potrafi:		
Symbol	UMIEJĘTNOŚCI	Odniesienie do efektów kierunkowych
SK_U01	stosować techniki zabezpieczania śladów biologicznych stosownie do ich rodzaju i warunków otoczenia, bazując na wiedzy z zakresu biologii;	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04
SK_U02	pracować w grupie wykonującej badania zarówno w miejscu zdarzenia jak i w laboratorium;	K_U02 K_U03 K_U04 K_U14
SK_U03	myśleć i działać kreatywnie, wyznaczać cele i zadania;	K_U07
SK_U04	brać udział w dyskusjach naukowych, przedstawiając opinie na temat aktualnych możliwości ujawnienia i wykorzystania śladów biologicznych w postępowaniu;	K_U14 K_U15
SK_U05	korzystać z terminologii, opracować wybrane zagadnienia zgodnie z wymogami metodologii naukowej, a także prezentować wyniki własnych badań naukowych;	K_U04 K_U11 K_U12 K_U14
SK_U06	określić swoje potrzeby uzupełniania wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie studiów	K_U16

	biologicznych a następnie zaplanować i realizować własną strategię uczenia się przez całe życie.	
OPIS EFEKTÓW SPECJALNOŚCIOWYCH		
Po ukończeniu studiów na kierunku biologia specjalność biologia sądowa absolwent jest gotów do:		
Symbol	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Odniesienie do efektów kierunkowych
SK_K01	krytycznej oceny swojej wiedzy, dostrzegania potrzeby stałego doskonalenia i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych;	K_K01
SK_K02	dbania o bezpieczeństwo pracy własnej i innych oraz prawidłowego postępowania w stanach zagrożenia;	K_K02
SK_K03	dbania w sposób świadomy i odpowiedzialny o uzyskane wyniki badań;	K_K03
SK_K04	wykorzystania swojej wiedzy i umiejętności w sposób przedsiębiorczy oraz inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego;	K_K04
SK_K05	jest gotów do przestrzegania etyki zawodowej.	K_K05

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Marzena Stańska	dr hab./profesor uczelni/Dziekan Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych
Cezary Sempruch	dr hab./profesor uczelni/Dyrektor Instytutu Nauk Biologicznych
Dorota Czeszczewik	dr hab./profesor uczelni/Zastępca Dyrektora Instytutu Nauk Biologicznych
Barbara Patoleta	dr/przewodnicząca Zespołu ds. programów studiów w Instytucie Nauk Biologicznych
Paweł Czerniewicz	dr/koordynator kierunku Biologia w Instytucie Nauk Biologicznych
Anna Rak	dr inż./pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia
Beata Kot	mgr/kierownik Dziekanatu Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	13
Prezentacja uczelni	15
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	16
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	16
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	21
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	27
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	33
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	38
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	44
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	47
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	53
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	55
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	58
Część III. Załączniki	60
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	60
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	65

Prezentacja uczelni

Uniwersytet w Siedlcach (UwS) jest uczelnią publiczną stanowiącą integralną część narodowego systemu edukacji i nauki. Pełni rolę ważnego ośrodka naukowego, artystycznego i kulturotwórczego oraz jest liderem edukacji w regionie. Uniwersytet został powołany w 1969 roku. Wraz z poszerzaniem jego działalności następowały zmiany w strukturze organizacyjnej, a jego ranga w krajowym systemie szkolnictwa wyższego stopniowo wzrastała. W latach 1977-1999 funkcjonował jako Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedagogiczna, w latach 1999-2010 jako Akademia Podlaska a w latach 2010-2023 jako Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach. Od 1 października 2023 roku Uczelnia na podstawie Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2023 poz. 1672), nosi nazwę Uniwersytet w Siedlcach. UwS działa na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668) oraz Statutu uchwalonego przez Senat Uczelni 8 maja 2019 r.

Od 1 października 2024 r. w strukturze Uniwersytetu funkcjonuje sześć Wydziałów: Nauk Humanistycznych, Nauk Rolniczych, Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu, Nauk Społecznych, Nauk Ścisłych i Przyrodniczych oraz Sztuki. Od 2019 roku prowadzone jest kształcenie w Szkole Doktorskiej, obejmujące obecnie 11 dyscyplin naukowych, w tym dyscyplinę nauki biologiczne. Uniwersytet w Siedlcach ponad ćwierć wieku temu, jako pierwszy w Polsce, wprowadził integracyjny system kształcenia na poziomie wyższym dla studentów z niepełnosprawnościami. Od wielu lat działa tu również Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, które z powodzeniem realizuje misję wspierania tej grupy studentów.

Tradycje kształcenia na poziomie wyższym oraz prowadzenia działalności naukowej na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych sięgają roku 1969. Wraz z rozwojem Uniwersytetu uzyskano prawa do nadawania stopnia doktora w dyscyplinach: nauki biologiczne i nauki chemiczne (1998 r.) oraz stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki biologiczne (2016 r.). W strukturze Wydziału funkcjonują obecnie cztery instytuty: Informatyki, Matematyki, Nauk Biologicznych oraz Nauk Chemicznych. Oferta dydaktyczna Wydziału obejmuje kształcenie na poziomie studiów pierwszego stopnia na kierunkach: Analityka z diagnostyką molekularną, Analiza danych, Biologia sądowa, Chemia, Gospodarka odpadami i recykling, Informatyka, Instrumentalna analityka chemiczna, Inżynieria procesów technologicznych, Matematyka, Biologia (kierunek prowadzony w języku angielskim) oraz studiów drugiego stopnia na kierunkach: Biologia, Chemia, Informatyka, Matematyka. Kierunek Biologia obecny jest w ofercie dydaktycznej Wydziału od roku akademickiego 1977/1978. Jednostką odpowiedzialną za realizację programu studiów na tym kierunku jest Instytut Nauk Biologicznych.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Kształcenie biologów w Siedlcach trwa nieprzerwanie od początku istnienia Uczelni, a jego profil i kierunki studiów ewoluowały zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy oraz z koncepcją kształcenia rozwijaną w strategii uczelni. Na przestrzeni kolejnych dekad realizowano specjalności obejmujące m.in. biologię nauczycielską, środowiskową, biologię – przewodnik przyrodniczy, biologię z analityką oraz biologię z wychowaniem fizycznym; obecnie oferowane są także nowoczesne specjalności, takie jak biologia sądowa. Dynamiczne zmiany w ofercie kierunków odzwierciedlały zarówno potrzeby gospodarki i administracji publicznej, jak i długofalową strategię rozwoju Uniwersytetu w Siedlcach. Przez wiele lat studia biologiczne miały charakter jednolitych studiów magisterskich, a od roku akademickiego 2005/2006 został wprowadzony system dwustopniowy. W obecnej ofercie kształcenia w Uniwersytecie w Siedlcach znajdują się studia na kierunku Biologia, studia II stopnia (magisterskie).

Koncepcja kształcenia na kierunku Biologia jest zgodna z dziedziną nauk ścisłych i przyrodniczych, dyscypliną naukową: nauki biologiczne – 100% i profilem ogólnoakademickim.

Obecnie realizowany program studiów na kierunku Biologia został zatwierdzony (Uchwała nr 145/2025 Senatu z dnia 24 września 2025 r. w sprawie ustalenia zmian w programie studiów drugiego stopnia dla kierunku biologia, <https://bip.uws.edu.pl/kategoria/678648d7f526225333bb8d67>) i zgodnie z Uchwałą nr 133/2023 Senatu z dnia 24 maja 2023 r. w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia: (https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwaly_2023/US-133-23.pdf), umożliwia studentom osiągnięcie efektów uczenia się w oparciu o wewnętrzny system zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie w Siedlcach.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Biologia w pełni wpisują się w Misję i strategię rozwoju Uniwersytetu w Siedlcach do roku 2026

(https://www.uws.edu.pl/images/UPH_2021/pliki_pdf/dzial_rozwoju/dostepne_cyfrowo/Strategia_Uniwersytetu_do_roku_2026_dc.pdf).

Do zasadniczych celów Uniwersytetu w Siedlcach należy wysoka jakość kształcenia i zapewnienie studentom jak najlepszych warunków do zdobywania wiedzy i umiejętności w perspektywie przyszłej pracy zawodowej. Jej realizacja znajduje swoje uwarunkowania w historii uczelni, jej lokalizacji, a także własnego potencjału naukowo-badawczego. Instytut Nauk Biologicznych ma silne i dobrze ukształtowane związki z regionem, umożliwiające wspomaganie potrzeb gospodarczo-społecznych, edukacyjnych i kulturowych regionu.

Program kształcenia na kierunku Biologia studia II stopnia, został opracowany w oparciu o aktualne kierunki rozwoju nauk biologicznych, wyzwania współczesnego rynku pracy oraz konieczność kształcenia absolwentów zdolnych do prowadzenia badań naukowych i samodzielnego rozwoju zawodowego. Koncepcja studiów zakłada pogłębienie wiedzy teoretycznej i praktycznej zdobytej na poziomie studiów I stopnia oraz rozwijanie umiejętności badawczych i analitycznych, umożliwiających samodzielne planowanie, realizowanie badań biologicznych i interpretowanie ich wyników. Oczekiwania wobec kandydatów na studia II stopnia (magisterskie) na kierunku biologia wynikają zarówno z formalnych wymagań rekrutacyjnych, jak i z praktycznych kompetencji, które uczelnia uznaje za istotne. Podstawowym wymogiem formalnym jest posiadanie dyplomu ukończenia studiów I stopnia, a inne niż biologia preferowane kierunki to: Analityka medyczna, Analityka z diagnostyką molekularną, Bioinżynieria, Biologia sądowa, Biotechnologia, Chemia, Dietetyka, Ekologia, Farmacja, Fizjoterapia, Geografia, Geologia, Inżynieria środowiska, Kosmetologia, Leśnictwo, Kierunek lekarski, Ochrona środowiska, Ogrodnictwo, Pielęgniarstwo, Rolnictwo, Rybactwo, Technologia żywności i żywienia człowieka, Turystyka i rekreacja, Weterynaria, Zdrowie publiczne, Zootechnika. Koncepcja kształcenia na kierunku Biologia odpowiada na potrzeby społeczne i obejmuje trzy specjalności: Biologia z analityką, Biologia środowiska oraz Biologia sądowa. Zróżnicowanie to umożliwia przygotowanie absolwentów do

pracy z materiałem biologicznym w różnych obszarach, w tym w laboratoriach analitycznych i diagnostyczno–medycznych, weterynaryjnych, środowiskowych czy przemysłowych. **Absolwenci są przygotowani zarówno do pracy w laboratoriach zajmujących się badaniami biologicznymi i biotechnologicznymi, w tym analizą kosmetyków i farmaceutyków, jak i w pracowniach kryminalistycznych.** Mogą także podejmować zatrudnienie w instytucjach odpowiedzialnych za ochronę przyrody, między innymi w parkach narodowych i krajobrazowych, regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska oraz jednostkach samorządowych na różnych szczeblach. Ścieżki kariery zawodowej absolwentów dowodzą, że zdobyte podczas studiów kompetencje znajdują realne zastosowanie – wielu z nich faktycznie podejmuje pracę w wymienionych obszarach.

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów kierunku Biologia II stopnia w Uniwersytecie w Siedlcach, oparte na danych Ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych (Załącznik 1) wskazuje na korzystne tendencje w zakresie sytuacji zawodowej i ekonomicznej naszych absolwentów. Czas poszukiwania pierwszego zatrudnienia po uzyskaniu dyplomu jest relatywnie krótki i w większości przypadków nie przekracza kilku miesięcy. W niektórych rocznikach absolwenci podejmowali zatrudnienie niemal natychmiast po ukończeniu studiów, szczególnie osoby z wcześniejszym doświadczeniem zawodowym. Bardzo wysokie są wskaźniki zatrudnienia na umowę o pracę – w wielu rocznikach odsetek ten osiągał 100%. Jednocześnie wysoki pozostaje odsetek miesięcy przepracowanych w ramach stabilnego zatrudnienia – średnio powyżej 75% w skali całego okresu monitorowania. Średnie miesięczne wynagrodzenia absolwentów systematycznie wzrastają wraz z upływem lat od uzyskania dyplomu. Przykładowo, absolwenci z rocznika 2019 osiągnęli w piątym roku po studiach średnie zarobki brutto na poziomie ponad 7500 zł, co wskazuje na korzystną dynamikę wzrostu wynagrodzeń i efektywne wykorzystanie zdobytych kwalifikacji. Losy zawodowe naszych absolwentów kierunku Biologia II stopnia świadczą o ich dobrej pozycji na rynku pracy, relatywnie szybkim podejmowaniu zatrudnienia, wysokim odsetku pracujących w stabilnych formach zatrudnienia oraz konkurencyjnym poziomie wynagrodzeń. Dane te potwierdzają trafność programu kształcenia i jego adekwatność do potrzeb rynku pracy.

Na naszej uczelni kształcenie biologów trwa nieprzerwanie od blisko pięćdziesięciu lat, co znajduje odzwierciedlenie w wypracowanych standardach opracowywania programów oraz w doświadczeniu kadry naukowo-dydaktycznej, wychowującej kolejne pokolenia nauczycieli akademickich, którzy wspólnie pracują i rozwijają Instytut Nauk Biologicznych. Grono interesariuszy wewnętrznych stanowi kadra naukowo-dydaktyczna Instytutu, która ma możliwość wyrażania swoich opinii na temat oferty dydaktycznej podczas posiedzeń Zespołu ds. programów studiów, Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia oraz opiniującej programy studiów Senackiej Komisji ds. jakości kształcenia. **Proces kształtowania oferty edukacyjnej odbywa się we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi** – przedstawicielami firm, instytucji oświatowych, samorządowych oraz jednostek badawczo-rozwojowych. W Instytucie Nauk Biologicznych została powołana Rada Interesariuszy (Decyzja nr 9/2025 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 11 września 2025 r. w sprawie powołania Rady Interesariuszy przy Instytucie Nauk Biologicznych, https://wsp.uws.edu.pl/images/wnsp_2025/doc/decyzja_nr_9_2025.pdf), która jest ciałem opiniodawczym i doradczym Dziekana Wydziału i Dyrektora Instytutu szczególnie w zakresie opiniowania nowotworzonych w Instytucie kierunków studiów oraz oceny jakości kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych już w Instytucie. Wśród członków Rady Interesariuszy znajdują się również absolwenci kierunku Biologia w Siedlcach, których doświadczenia i opinie są szczególnie istotne.

Niezależnie od tego, do **dobrych praktyk w zakresie doskonalenia procesu kształcenia** w Instytucie Nauk Biologicznych należy systematyczne podejmowanie dyskusji ze studentami. Kadra naukowo-dydaktyczna pozostaje otwarta na uwagi i sugestie studentów, starając się tworzyć atmosferę sprzyjającą konstruktywnej wymianie opinii. To pozwala na uzyskanie szerokiej perspektywy w zakresie potrzeb i oczekiwań studentów. Głos studentów odegrał istotną rolę w udoskonalaniu programu studiów, obowiązującego od roku akademickiego 2025/2026.

Znaczącym czynnikiem wpływającym na jakość kształcenia jest **doświadczenie zawodowe kadry Instytutu Nauk Biologicznych**. Źródłem wiedzy i inspiracji do doskonalenia programów studiów są m.in. kontakty międzynarodowe w ramach programów wymiany akademickiej, uczestnictwo w konferencjach naukowych oraz stała współpraca z naukowcami z różnych uczelni krajowych i zagranicznych. Działania te sprzyjają wprowadzaniu nowoczesnych rozwiązań dydaktycznych i wymianie doświadczeń, co pozytywnie wpływa na jakość kształcenia studentów.

W 2022 roku sześcioro pracowników Instytutu Nauk Biologicznych wzięło udział w prestiżowym szkoleniu Tutoring Akademicki - edukacja spersonalizowana, uzyskując Certyfikat Akredytowanego Praktyka Tutoringu, a w 2023 roku Akredytowanego Praktyka Tutoringu II stopnia (dwoje pracowników), co pozwala wdrażać nowoczesne, zindywidualizowane metody kształcenia również w odniesieniu do studentów ocenianego kierunku. Ponadto liczna grupa nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku uczestniczyła w szkoleniu z zakresu „Świadomość Niepełnosprawności” (nauka języka migowego, praca z osobami niesłyszącymi, niewidzącymi, dysfunkcją ruchu) w ramach Projektu „UPH w Siedlcach – Uniwersytet MAXI” realizowanym przez Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami Uniwersytetu w Siedlcach finansowanym z Funduszy Europejskich. Kadra cały czas doskonali swoje umiejętności i podnosi poziom kompetencji naukowych i dydaktycznych poprzez uzyskiwanie dodatkowych uprawnień związanych z koncepcją kształcenia na kierunku.

W proces kształcenia w roku akademickim 2025/2026 na kierunku Biologia zaangażowanych jest 19 nauczycieli akademickich, tj. 2 z tytułem profesora, 11 profesorów uczelni i 6 adiunktów. Dodatkowo kadra jest wspierana przez pracowników inżynierjno-technicznych i administrację.

Koncepcja kształcenia na kierunku Biologia pozostaje w ścisłym związku z badaniami prowadzonymi w Instytucie Nauk Biologicznych. Dorobek naukowy pracowników Instytutu opiera się na wieloletnich doświadczeniach badawczych, które wzbogacają proces kształcenia na kierunku Biologia i wspierają rozwój kompetencji studentów. Instytut Nauk Biologicznych posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie biologia, uzyskane w 1998 r., oraz uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w tejże dyscyplinie, przyznane w 2016 roku. Uzyskanie i utrzymanie tych uprawnień stanowi potwierdzenie wysokiej jakości działalności naukowej oraz dydaktycznej Instytutu, a także pozycji kadry naukowej w środowisku akademickim. Uprawnienia te umożliwiają nie tylko kształcenie i awans naukowy kolejnych pokoleń biologów, lecz także sprzyjają rozwojowi współpracy naukowej oraz wzmacniają rolę Instytutu, jako znaczącego ośrodka w dyscyplinie biologia.

Pracownicy ocenianego kierunku studiów prowadzą badania naukowe głównie w dyscyplinie nauki biologiczne, są autorami lub współautorami publikacji w wysoko punktowanych czasopismach naukowych z listy JCR, MNiSW i innych. W latach 2020–2025 pracownicy Instytutu Nauk Biologicznych wykazali znaczącą aktywność publikacyjną. W tym okresie ukazało się łącznie **178 artykułów naukowych w czasopismach**, a także **4 książki autorskie**, w tym **1 podręcznik akademicki**. Ponadto opublikowano **1 książkę redagowaną** oraz **3 rozdziały w monografiach naukowych** (Załącznik 2).

W 2022 roku dyscyplina biologia uzyskała w ewaluacji jednostek naukowych kategorię B+. Dorobek naukowy jest rezultatem badań wynikających z zadań badawczych, które są ściśle powiązane z procesem kształcenia na kierunku Biologia. Obecnie w Instytucie realizowane są następujące zadania badawcze:

- Molekularne podłoże reakcji roślin na wybrane stresory środowiskowe;
- Biologia, ekologia i różnorodność wybranych grup zwierząt;
- Badania wybranych grup organizmów w środowiskach o różnym stopniu antropopresji;
- Wpływ czynników abiotycznych i biotycznych na bakterie patogenne i eukariotyczne organizmy wodne.

W obszar badań naukowych są aktywnie włączani młodzi badacze, w tym doktoranci ze Szkoły Doktorskiej. Prace badawcze prowadzone przez młodych naukowców są ściśle powiązane z ich zainteresowaniami w obszarze biologii i obejmują takie zagadnienia jak: biologia i ekologia ptaków, bioróżnorodność, ekologia populacji wybranych gatunków roślin, biologia, ekologia i ochrona lasów,

biochemiczne i molekularne interakcje środowiskowe. Uzyskiwane przez doktorantów wyniki badań są systematycznie analizowane i opracowywane, a następnie prezentowane na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. Istotnym elementem ich aktywności jest również udział w organizacji konferencji i seminariów, co sprzyja rozwijaniu umiejętności organizacyjnych, budowaniu sieci kontaktów naukowych oraz wzmocnieniu pozycji Instytutu w środowisku akademickim. Ponadto wyniki badań doktorantów są publikowane w czasopismach naukowych, przyczyniając się do rozwoju dyscypliny biologii (26 artykułów w czasopismach z wykazu MNiSW, 5 artykułów w czasopismach spoza wykazu MNiSW, 5 publikacji niepunktowanych). Wyniki działalności naukowej pracowników i doktorantów Instytutu są bezpośrednio wykorzystywane w procesie dydaktycznym – znajdują odzwierciedlenie w treściach modułów kierunkowych i fakultatywnych realizowanych na kierunku Biologia, co umożliwia studentom dostęp do najnowszej wiedzy. Stanowią one także podstawę do systematycznego doskonalenia programów studiów.

Efekty uczenia się przypisane kierunkowi Biologia pozostają w ścisłym związku z koncepcją kształcenia, poziomem studiów II stopnia oraz przyporządkowaniem kierunku do dyscypliny nauki biologiczne. W obszarze wiedzy absolwenci zdobywają pogłębione rozumienie procesów biologicznych na różnych poziomach organizacji życia (K_W01–K_W05), a także znajomość nowoczesnych metod badawczych, bioinformatycznych i statystycznych (K_W06–K_W08, K_W13). Wiedza ta jest ściśle powiązana z aktualnym dorobkiem dyscypliny oraz realizowanymi w Instytucie badaniami naukowymi, dzięki czemu program kształcenia zapewnia dostęp do najnowszych osiągnięć biologii. Efekty te wpisują się w profil ogólnoakademicki, kładąc nacisk na rozwój kompetencji badawczych i przygotowanie do dalszej kariery naukowej lub zawodowej. W ramach przedmiotu *Język obcy specjalistyczny* studenci rozwijają znajomość terminologii biologicznej w języku angielskim, uczą się przygotowywać teksty i wystąpienia naukowe oraz posługiwać się językiem angielskim w referowaniu wyników badań, osiągając poziom biegłości językowej B2+ zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego.

W obszarze umiejętności (K_U01–K_U18) absolwenci nabywają zdolność samodzielnego projektowania i prowadzenia badań, wykorzystywania zaawansowanych metod laboratoryjnych i terenowych, analizy danych z użyciem narzędzi statystycznych i informatycznych oraz krytycznej oceny informacji naukowych. Kompetencje te odzwierciedlają cele kształcenia na studiach drugiego stopnia, ukierunkowane na rozwój samodzielności badawczej i umiejętności twórczego rozwiązywania problemów naukowych. Ich realizacja potwierdza związek kierunku z dyscypliną nauki biologiczne, ponieważ obejmują praktyczne zastosowania wiedzy z genetyki, biochemii, mikrobiologii, ekologii czy zoologii.

W obszarze kompetencji społecznych (K_K01–K_K06) absolwenci rozwijają postawę krytycznego myślenia, odpowiedzialności za wyniki badań, przestrzegania zasad etyki oraz dbałości o bezpieczeństwo pracy, dostrzegania potrzeby stałego doskonalenia i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych. Są także przygotowani do przedsiębiorczego wykorzystywania wiedzy biologicznej oraz rozwiązywania dylematów związanych z postępem nauk biologicznych. Kompetencje te wspierają koncepcję kształcenia biologa jako specjalisty świadomego społecznego i etycznego wymiaru prowadzonej działalności.

Weryfikacja i ocenianie efektów uczenia się odbywa się zgodnie z zapisami w sylabusach poszczególnych przedmiotów, które określają właściwe metody sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, takie jak egzaminy, kolokwia, projekty, prace laboratoryjne, raporty czy prezentacje. W przypadku praktyk zawodowych stosowane są Karty weryfikacji efektów. System punktów ECTS, ocena ciągła i końcowa oraz procedury zapewniające rzetelność i obiektywność oceniania gwarantują spójność procesu i jego zgodność z zakładanymi efektami uczenia się. Całość kierunkowych efektów uczenia się dowodzi spójności programu z koncepcją studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, oraz ich ścisłego osadzenia w dyscyplinie nauki biologiczne. Zapewniają one zarówno zaawansowaną wiedzę teoretyczną, jak i rozwinięte umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne, pozwalające absolwentom na kontynuowanie kariery naukowej oraz podejmowanie wyzwań zawodowych w obszarze biologii i nauk pokrewnych. Absolwent poprzez

aktywny udział w trakcie studiów w pracach badawczych jest przygotowany do podjęcia pracy w jednostkach naukowo-badawczych lub kontynuowania kształcenia w Szkole Doktorskiej.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

.....

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów na kierunku **Biologia (studia II stopnia)** został opracowany w ścisłym powiązaniu z dyscypliną **nauki biologiczne** (100% punktów ECTS) oraz z wynikami działalności naukowej pracowników Uniwersytetu w Siedlcach. W programie znalazły się zarówno przedmioty podstawowe, jak i specjalistyczne, które odpowiadają aktualnym kierunkom badań prowadzonych w Instytucie Nauk Biologicznych. Treści kształcenia odzwierciedlają kluczowe obszary współczesnej biologii, takie jak np. biologia wybranych grup organizmów, biogeografia, ekologia roślin, bioinformatyka, endokrynologia, hydrobiologia, genetyka czy biotechnologia.

Treści kształcenia zostały uzupełnione o **elementy wynikające z badań własnych pracowników naukowych**, m.in. w zakresie ekologii, biologii molekularnej, ochrony środowiska, arachnologii, ornitologii. Badania te znajdują odzwierciedlenie w ofercie specjalności (Biologia z analityką, Biologia środowiska, Biologia sądowa), a także w treściach przedmiotów fakultatywnych, np. *Kultury in vitro w analityce*, *Biomonitoring i bioindykacja*, *Rekultywacja zdegradowanych ekosystemów*, *Podstawy ornitologii*, *Mikrobiologia sądowa: aspekty lekarskie i środowiskowe*, czy *Karpologia w kryminalistyce*.

Powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się są jasno zdefiniowane w programie. Dla przykładu przedmiot *Bioinformatyka* rozwija efekt K_W06 (analiza bioinformatyczna kwasów nukleinowych i białek), co wpisuje się w obszar badań prowadzonych w zakresie biologii molekularnej, proteomiki i genomiki. Przedmiot *Ekologia roślin* jest powiązany z efektami K_W04 i K_W09 (biologia oraz wymagania środowiskowe wybranych gatunków roślin), korespondując z nurtem aktualnych badań z zakresu ekologii i ochrony przyrody. Natomiast *Biogeografia* rozwija efekty K_W09 i K_W10 (centra bioróżnorodności na Ziemi i przyczyny ich występowania) a jednocześnie wpisuje się m.in. w badania nad fauną pajaków oraz nad czynnikami wpływającymi na zmiany rozmieszczenia gatunków prowadzone w jednostce.

Znaczącym elementem programu jest również **kształcenie językowe** – przedmiot *Język angielski specjalistyczny* (2 ECTS) umożliwia studentom osiągnięcie poziomu biegłości B2+ i przygotowuje do posługiwania się specjalistyczną terminologią biologiczną w języku obcym. Efekty kształcenia obejmują m.in. K_U05, K_U11 i K_U13 (umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów naukowych w języku angielskim, przygotowywanie wystąpień i opracowań w języku obcym oraz posługiwanie się specjalistycznym językiem angielskim).

Rozwijanie kompetencji językowych studentów odbywa się poprzez zachęcanie ich przez nauczycieli akademickich do korzystania z wybranych pozycji literatury naukowej w języku angielskim, rekomendowanych w literaturze uzupełniającej do poszczególnych przedmiotów. Praktyka ta wspiera realizację efektów uczenia się w zakresie kompetencji językowych, w szczególności K_U05 (korzystanie ze źródeł naukowych w języku angielskim), K_U11 (przygotowywanie wystąpień i prezentacji w języku obcym) oraz K_U13 (posługiwanie się specjalistycznym językiem angielskim na poziomie B2+).

Powyższe przykłady pokazują, że dobór treści kształcenia na kierunku Biologia II stopnia zapewnia spójność między efektami uczenia się, działalnością naukową pracowników Instytutu Nauk Biologicznych oraz wymaganiami współczesnego rynku pracy. **Studenci uzyskują wiedzę i umiejętności zgodne z najnowszymi trendami badawczymi w dyscyplinie nauki biologiczne, a także rozwijają kompetencje językowe niezbędne do uczestnictwa w międzynarodowym obiegu naukowym.**

Proces kształcenia na kierunku Biologia (II stopnia) opiera się na metodach dydaktycznych dostosowanych do charakteru studiów ogólnoakademickich, specyfiki dyscypliny nauki biologiczne oraz oczekiwań wobec absolwentów przygotowanych do prowadzenia działalności zarówno naukowej jak i praktycznej. Wyróżniające cechy metod stosowanych w programie studiów to: integracja wiedzy teoretycznej z praktyką badawczą, aktywne uczestnictwo studentów, wykorzystanie zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT) oraz rozwój kompetencji językowych. Realizacji tych celów dydaktycznych służą w szczególności wykłady problemowe i interaktywne, zajęcia laboratoryjne

i terenowe, seminaria dyplomowe, analiza studiów przypadku oraz praca z literaturą naukową, w tym anglojęzyczną:

1. Metody aktywizujące i badawcze: zajęcia laboratoryjne i terenowe, m.in. w ramach zajęć z *Hydrobiologii, Ekologii roślin, Mikrobiologii, Kultur in vitro w analityce, Biotechnologii środowiskowej, Metod zabezpieczania śladów biologicznych, Zajęć terenowych*). **Powiązanie z efektami uczenia się:** Wiedza: K_W07, K_W13 – znajomość metod analitycznych, molekularnych i pomiarowych oraz nowoczesnych narzędzi badawczych. Umiejętności: K_U01, K_U02, K_U04 – wykorzystanie zaawansowanych technik badawczych, obsługa specjalistycznej aparatury, prowadzenie badań terenowych. Kompetencje społeczne: K_K02, K_K03 – dbanie o bezpieczeństwo pracy własnej i innych, odpowiedzialność za wyniki badań.

2. Metody projektowe i problemowe: *Pracownie dyplomowe* oraz *Seminaria dyplomowe* umożliwiające studentom samodzielne planowanie, prowadzenie i prezentację badań pod opieką promotora. **Powiązanie z efektami uczenia się:** Umiejętności: K_U07, K_U09 – planowanie i przeprowadzanie zadań badawczych, wnioskowanie na podstawie danych empirycznych, Kompetencje społeczne: K_K01, K_K05 K_K06 – krytyczna ocena własnej wiedzy, etyczna odpowiedzialność w prowadzeniu badań.

3. Metody informacyjno-komunikacyjne (ICT): *Metody statystyczne w biologii, Modelowanie statystyczne, Bioinformatyka* – zajęcia wykorzystujące specjalistyczne oprogramowanie, bazy danych oraz techniki modelowania i prognozowania. **Powiązanie z efektami uczenia się:** Wiedza: K_W06, K_W08 – analiza bioinformatyczna kwasów nukleinowych i białek, modelowanie procesów przyrodniczych, Umiejętności: K_U08 – stosowanie narzędzi informatycznych i statystycznych w badaniach, Kompetencje społeczne: K_K04 – przedsiębiorcze wykorzystanie wiedzy i umiejętności w praktyce.

4. Metody dyskusyjne i refleksyjne: *Bioetyka, Ochrona środowiska a konflikty społeczne, Ekonomiczne i prawne aspekty ochrony przyrody* – ukierunkowane na kształtowanie umiejętności krytycznego myślenia i rozwiązywania dylematów etycznych. **Powiązanie z efektami uczenia się:** Wiedza: K_W18 – uwarunkowania prawne i społeczne ochrony środowiska, Umiejętności: K_U14, K_U16 – planowanie kariery zawodowej i ustawicznego kształcenia, Kompetencje społeczne: K_K05, K_K06 – etyka zawodowa, odpowiedzialność społeczna.

Wśród stosowanych metod dydaktycznych znajdują się także metody językowe i komunikacyjne, obejmujące pracę z tekstem naukowym w języku angielskim, przygotowywanie i prezentację referatów, a także udział w dyskusjach i debatach, co wspiera rozwój kompetencji językowych i komunikacyjnych studentów (K_U05, K_U11, K_U13), jak również kompetencje społeczne: K_K01 – świadomość potrzeby ciągłego doskonalenia kompetencji językowych i naukowych.

Metody kształcenia na odległość z wykorzystaniem narzędzi i technologii IT (platforma Google Meet) na studiach Biologia II stopnia są stosowane podczas realizacji przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych (reguluje to Zarządzenie Rektora Nr 4/2025 z dnia 17 stycznia 2025 w sprawie określenia zasad opracowywania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia; <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/678e0385f526225333bb8da0>). W związku z pandemią COVID-19 na ocenianym kierunku studiów w semestrze letnim 2019/2020 wszystkie zajęcia prowadzone były w formie on-line. Rok akademicki 2020/2021 rozpoczął się kształceniem w formie hybrydowej. Wykłady prowadzono w formie zdalnej, natomiast ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne w bezpośrednim kontakcie ze studentem. Po wprowadzeniu na terenie miasta Siedlce „czerwonej strefy” zakażeń koronawirusem, władze Uczelni podjęły decyzję o przejściu na tryb nauki zdalnej. W semestrze zimowym w roku akademickim 2021/2022 zdalne formy kształcenia wykorzystywano w przypadku odbywania kwarantanny przez studentów lub nauczycieli akademickich, jak również w okresach wymaganych przepisami prawa. Począwszy od semestru letniego roku akademickiego 2021/2022, przedmioty z zakresu nauk humanistycznych i społecznych realizowane są w formule zdalnej (on-line) i taka forma obowiązuje do chwili obecnej.

W procesie dydaktycznym stosuje się **indywidualne podejście do studentów** ze względu na ich uzdolnienia, zainteresowania i specjalne potrzeby edukacyjne. Indywidualizację procesu kształcenia określa Regulamin studiów (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/6839aacb2ebaa3657160dfce>) wskazując możliwości, warunki i tryb ubiegania się przez studenta o indywidualną organizację studiów oraz możliwość realizacji indywidualnego programu studiów. Zgodnie z § 18 Regulaminu studiów, studenci mogą realizować część programu studiów w innej uczelni lub instytucji krajowej bądź zagranicznej, w szczególności w ramach porozumień i programów, których Uniwersytet jest sygnatariuszem. Dziekan właściwego Wydziału, w porozumieniu ze studentem, ustala i zatwierdza indywidualny program studiów, a wyniki zaliczeń i egzaminów uzyskane w uczelni przyjmującej są uznawane i stanowią podstawę zaliczenia odpowiedniego etapu studiów. W przypadku różnic programowych określone są zajęcia uzupełniające oraz terminy ich realizacji, co zapewnia zgodność przebiegu kształcenia z efektami uczenia się na Uniwersytecie. Indywidualizacja procesu dydaktycznego to również oferowanie trzech specjalności.

Proces kształcenia dostosowany jest do indywidualnych potrzeb studentów, w tym **osób z niepełnosprawnościami**. Uniwersytet w Siedlcach posiada najdłuższą w Polsce tradycję w tym zakresie – już w 1989 roku jako pierwsza uczelnia w kraju wprowadził nowatorski wówczas model wsparcia kształcenia osób z niepełnosprawnościami, który stał się wzorem dla innych ośrodków akademickich. Studenci mogą skorzystać z indywidualnej organizacji studiów, wsparcia asystenta lub tłumacza języka migowego oraz dostępu do infrastruktury dydaktycznej i socjalnej dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami mają również możliwość skorzystania z przewozów busiem na zajęcia dydaktyczne. Wsparcie to realizowane jest poprzez działalność Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, które na wniosek studenta formułuje zalecenia dotyczące dostosowania procesu dydaktycznego. Studenci mogą także ubiegać się o zmianę formy egzaminu, wydłużenie czasu jego przeprowadzania oraz o przyznanie indywidualnej organizacji studiów. Studenci z niepełnosprawnością wspierani są przez Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami w zakresie zwiększenia ich możliwości edukacyjnych, umożliwienia im studiowania na równych prawach oraz udziału w życiu studenckim, kulturalnym i sportowym (<https://cwn.uph.edu.pl>).

Studia na kierunku Biologia trwają 4 semestry i oferowane są w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Z uwagi na brak zainteresowania dostatecznej liczby kandydatów, w ostatnich latach studia w trybie niestacjonarnym nie były uruchamiane. W programie studiów drugiego stopnia zajęciom dydaktycznym przyporządkowano 120 pkt ECTS; łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 61 – na studiach stacjonarnych i 36 – na studiach niestacjonarnych. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru wynosi 46; przy czym liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych wynosi 6. Z zajęć kształtujących umiejętności z języka obcego specjalistycznego student uzyskuje 2 punkty ECTS.

Program studiów drugiego stopnia obejmuje przedmioty kształcenia ogólnego, kierunkowe podstawowe i kierunkowe specjalnościowe. Moduły kształcenia ogólnego obejmują *Język angielski specjalistyczny*, *Zarządzanie wiedzą*, *Przedmiot z dziedziny nauk humanistycznych* i *Przedmiot z dziedziny nauk społecznych*, którym przyporządkowano 9,5 punktów ECTS. Przedmiotom kształcenia kierunkowego podstawowego przyporządkowano 8,5 pkt ECTS, a kierunkowego 58 pkt ECTS.

W ofercie przygotowano do wyboru trzy specjalności: Biologia z analityką, Biologia środowiska i Biologia sądowa. Moduły fakultatywne na każdej ze specjalności mają przyporządkowane po 40 pkt ECTS.

Łączna liczba godzin i punktów ECTS na studiach stacjonarnych w podziale na specjalności wynosi:

- 1137 godzin, 120 ECTS na specjalności Biologia z analityką;
- 1122 godziny, 120 ECTS na specjalności Biologia środowiska;
- 1137 godzin, 120 ECTS na specjalności Biologia sądowa.

Program studiów stacjonarnych drugiego stopnia uwzględniający moduły wybieralne z zakresu **Biologii z analityką** obejmuje 375 godzin wykładów, 30 godzin ćwiczeń audytoryjnych, 645 godzin ćwiczeń laboratoryjnych, 12 godzin zajęć terenowych, 90 godzin praktyki zawodowej oraz 75 godzin seminarium dyplomowego.

Program studiów stacjonarnych drugiego stopnia uwzględniający moduły wybieralne z zakresu **Biologii środowiska** obejmuje 420 godzin wykładów, 30 godzin ćwiczeń audytoryjnych, 585 godzin ćwiczeń laboratoryjnych, 12 godzin zajęć terenowych, 90 godzin praktyki zawodowej oraz 75 godzin seminarium dyplomowego.

Program studiów stacjonarnych drugiego stopnia uwzględniający moduły wybieralne z zakresu **Biologii sądowej** obejmuje 390 godzin wykładów, 30 godzin ćwiczeń audytoryjnych, 630 godzin ćwiczeń laboratoryjnych, 12 godzin zajęć terenowych, 90 godzin praktyki zawodowej oraz 75 godzin seminarium dyplomowego.

Łączna liczba godzin i punktów ECTS na studiach niestacjonarnych w podziale na specjalności wynosi:

- 683 godziny, 120 ECTS na specjalności Biologia z analityką;
- 674 godziny, 120 ECTS na specjalności Biologia środowiska;
- 683 godziny, 120 ECTS na specjalności Biologia sądowa.

Program studiów niestacjonarnych drugiego stopnia uwzględniający moduły wybieralne z zakresu **Biologii z analityką** obejmuje 225 godzin wykładów, 18 godzin ćwiczeń audytoryjnych, 387 godzin ćwiczeń laboratoryjnych, 8 godzin zajęć terenowych, 90 godzin praktyki zawodowej oraz 45 godzin seminarium dyplomowego.

Program studiów niestacjonarnych drugiego stopnia uwzględniający moduły wybieralne z zakresu **Biologii środowiska** obejmuje 252 godziny wykładów, 18 godzin ćwiczeń audytoryjnych, 351 godzin ćwiczeń laboratoryjnych, 8 godzin zajęć terenowych, 90 godzin praktyki zawodowej oraz 45 godzin seminarium dyplomowego.

Program studiów niestacjonarnych drugiego stopnia uwzględniający moduły wybieralne z zakresu **Biologii sądowej** obejmuje 243 godziny wykładów, 18 godzin ćwiczeń audytoryjnych, 396 godzin ćwiczeń laboratoryjnych, 8 godzin zajęć terenowych, 90 godzin praktyki zawodowej oraz 45 godzin seminarium dyplomowego.

Weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się zgodnie z zapisami w sylabusach poszczególnych przedmiotów, które określają właściwe metody sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, takie jak egzaminy, kolokwia, projekty, prace laboratoryjne, raporty czy prezentacje. W przypadku praktyk stosowane są karty weryfikacji efektów. System punktów ECTS, ocena ciągła i końcowa oraz procedury zapewniające rzetelność i obiektywność oceniania gwarantują spójność procesu i jego zgodność z zakładanymi efektami uczenia się.

Program studiów na kierunku Biologia został opracowany w taki sposób, aby odpowiadał aktualnym potrzebom rynku pracy, który oczekuje od absolwenta nie tylko rzetelnej wiedzy teoretycznej, ale również **wysokich kompetencji praktycznych**. Realizacji tego celu sprzyja organizacja zajęć **w małych grupach dydaktycznych**, co umożliwia **indywidualizację procesu kształcenia i bezpośrednią pracę ze studentem**. Jak wynika z przedstawionych powyżej danych program kładzie szczególny nacisk na kształcenie praktyczne – obejmuje szeroki zakres zajęć, które pozwalają studentom nabywać realne umiejętności badawcze i analityczne w warunkach zbliżonych do praktyki zawodowej. Dzięki temu absolwenci kierunku są przygotowani do samodzielnej i zespołowej pracy w laboratoriach, instytucjach badawczych, jednostkach ochrony środowiska czy sektorze biotechnologicznym. Indywidualizacja procesu dydaktycznego, zapewnienie wysokiego udziału zajęć praktycznych oraz praca w niewielkich grupach gwarantują **wysoki poziom przygotowania merytorycznego i praktycznego studentów**, a tym samym **zwiększają ich konkurencyjność na rynku pracy**.

W ramach programu studiów szczególny nacisk położono na przedmioty praktyczne, które pozwalają studentom zdobywać kompetencje bezpośrednio związane z przyszłą pracą zawodową. Jednym z kluczowych elementów kształcenia praktycznego jest **Praktyka zawodowa**, realizowana w wymiarze 90 godzin, w II semestrze studiów, w okresie od czerwca do września, w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Celem praktyki jest pogłębianie wiedzy teoretycznej poprzez zdobywanie umiejętności praktycznych, doskonalenie czynności wykonywanych na poszczególnych stanowiskach pracy, zapoznanie się z prawidłową organizacją pracy indywidualnej i zespołowej, prowadzenie dokumentacji, kształtowanie odpowiedzialności za wykonywaną pracę i podejmowane decyzje, poznanie rynku pracy oraz nawiązywanie kontaktów zawodowych ułatwiających podjęcie pracy, a także kształtowanie etyki zawodowej. Regulamin praktyki (Decyzja nr 10/2025 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 22 września 2025 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu Praktyk studenckich na kierunkach realizowanych w Instytucie Nauk Biologicznych, https://wsp.uws.edu.pl/images/wnsnp_2025/doc/decyzja_nr_10_2025.pdf) został opracowany tak, aby umożliwić studentom odbywanie praktyk w miejscach odpowiadających zarówno ofercie rynku pracy, jak i ich planom zawodowym.

Z rozmów ze studentami i absolwentami wynika, że wybór instytucji zależy nie tylko od czy indywidualnych predyspozycji, ale także od miejsca zamieszkania studenta. Dlatego regulamin przewiduje elastyczność w doborze zakładu pracy (jednostki przyjmującej), tak aby każdy **student mógł ukierunkować praktykę na własne cele rozwojowe i zwiększyć możliwości zatrudnienia po ukończeniu studiów**. Rynek pracy dla absolwentów biologii jest szeroki i obejmuje naukę, przemysł farmaceutyczny, biotechnologiczny, spożywczy i kosmetyczny, ochronę środowiska, edukację, medycynę i diagnostykę, administrację publiczną oraz laboratoria kryminalistyczne i weterynaryjne. Uczelnia zapewnia wsparcie organizacyjne – w sytuacji, gdy student nie znajdzie miejsca praktyki we własnym zakresie, opiekun praktyk z ramienia uczelni pomaga w wyborze jednostki przyjmującej.

Pierwszym dokumentem obowiązującym w organizacji praktyki zawodowej jest oświadczenie, w którym student wskazuje preferowane przez siebie miejsce odbywania praktyki. Wskazana przez studenta jednostka przyjmująca jest akceptowana przez opiekuna kierunkowego praktyk, pod warunkiem jej zgodności z profilem kierunku Biologia. Następnie z jednostką przyjmującą podpisywane jest porozumienie obejmujące między innymi odpowiedzialność osób nadzorujących, zaplanowanie odpowiedniej ilości zajęć, aby umożliwić studentowi wykonanie zadań ustalonych w programie praktyki; współdziałanie z opiekunem praktyk z ramienia Uniwersytetu i umożliwienie mu sprawowania nadzoru merytorycznego nad przebiegiem praktyki (zgodnie z przyjętymi w Instytucie Nauk Biologicznych zasadami bezpośredniej hospitacji praktyk podlega 10% ogółu studentów danego roku, natomiast weryfikacji telefonicznej 20 %).

Przebieg praktyki, w tym plan i harmonogram, ustala opiekun praktyk w jednostce przyjmującej. Studenci odnotowują wykonywane zadania w dzienniku praktyk.

W uzasadnionych przypadkach studenci mogą ubiegać się o zaliczenie czynności wykonanych w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeśli umożliwiły one osiągnięcie efektów uczenia się określonych w programie.

Przy realizacji praktyki zachowywana jest procedura zapewniająca osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia. Efekty uczenia się dla praktyk są zgodne z przyjętymi efektami kierunkowymi. W zakresie wiedzy (W_01, W_02) studenci pogłębiają znajomość metod biologicznych, w tym technik analitycznych, molekularnych i pomiarowych, oraz poznają zasady bezpieczeństwa, higieny pracy i ergonomii obowiązujące biologa na różnych stanowiskach. W obszarze umiejętności (U_01, U_02) studenci potrafią wykorzystywać zaawansowane techniki badawcze oraz prowadzić prace laboratoryjne, obserwacje czy badania środowiskowe. Natomiast w zakresie kompetencji społecznych (K_01, K_02) rozwijają gotowość do pracy w zespole, pełnienia różnych funkcji, określania priorytetów oraz dbania w sposób świadomy i odpowiedzialny o wyniki pracy. Oceny osiągnięcia efektów uczenia się dokonuje

opiekun w zakładzie pracy (jednostce przyjmującej), a wyniki są odnotowywane w Karcie weryfikacji, obejmującej każdy z zakładanych efektów.

Systematyczna ocena programu i realizacji praktyk odbywa się z udziałem studentów i pracodawców, którzy swoje spostrzeżenia oraz uwagi przekazują w ankietach. Wyniki tej ewaluacji są wykorzystywane w doskonaleniu programu i organizacji praktyk. Warto zaznaczyć, że zarówno studenci, jak i opiekunowie pozytywnie oceniają przebieg praktyk – zarówno w ankietach, jak i podczas hospitacji oraz w Kartach weryfikacji. Z ubiegłorocznych ankiet wynika, że atmosfera pracy w miejscach praktyk została wysoko oceniona – 91% studentów wskazało ją jako bardzo dobrą, a 8% jako dobrą. Wszyscy podkreślali wsparcie ze strony opiekunów, a 83% oceniło, że program praktyki został zrealizowany w pełni, natomiast 16% – w znacznej części. Większość studentów (91%) stwierdziła, że zadania nie wymagały dodatkowego przygotowania. Realizacja praktyk znacząco przyczyniła się do rozwoju wiedzy i kompetencji – 75% studentów uważa, że zdobyte umiejętności będą przydatne w dalszej edukacji i pracy zawodowej, a 91% wskazało na istotny wzrost wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wszyscy praktykanci potwierdzili zdolność do pracy w zespole, a większość zadeklarowała, że praktyki zachęciły ich do podjęcia pracy w zawodzie związanym z kierunkiem studiów (66% – zdecydowanie tak, 33% – raczej tak).

Zgodnie z programem studiów studenci otrzymują zaliczenie z praktyki zawodowej w III semestrze. Nauczyciel akademicki - opiekun praktyki zawodowej - wystawiając ocenę końcową bierze pod uwagę terminowość dostarczenia, kompletność oraz merytoryczną poprawność dokumentacji praktyki oraz opinię zakładowego opiekuna praktyki. Ocena zaproponowana przez opiekuna praktyki ze strony zakładu pracy (jednostki przyjmującej) może być zmieniona. Decyzję o zmianie oceny opiekun praktyki z ramienia Uniwersytetu może podjąć na podstawie przeprowadzonej hospitacji praktyki, złożonych dokumentów i rozmowy ze studentem, zgodnie z zapisami w Regulaminie praktyki (Decyzja nr 10/2025 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 22 września 2025 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu Praktyk studenckich na kierunkach realizowanych w Instytucie Nauk Biologicznych, https://wsp.uws.edu.pl/images/wnsnp_2025/doc/decyzja_nr_10_2025.pdf).

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

.....

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zasady rekrutacji na wszystkie kierunki studiów drugiego stopnia prowadzone w Uniwersytecie w Siedlcach w roku akademickim 2025/2026 określają następujące akty prawne:

- Uchwała Senatu nr 71/2024 z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów prowadzonych w roku akademickim 2025/2026
<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d863f1b8f72394ec6076/66e1d863f1b8f72394ec6078>
- Uchwała Senatu nr 89/2025 z dnia 28 maja 2025 r. zmieniająca Uchwałę Senatu Nr 71/2024 z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów prowadzonych w roku akademickim 2025/2026 <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/683d6f492ebaa3657160dfe1>
- Zarządzenie Rektora nr 25/2025 z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie określenia szczegółowego terminarza postępowania rekrutacyjnego oraz zasad prowadzenia rekrutacji elektronicznej w roku akademickim 2025/2026
<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/67ea81f853465e0d0dcd3db0/5bb9788d-5f4b-44cd-b9eb-642f25d1a9fe>
- Zarządzenie Rektora nr 46/2025 z dnia 22 maja 2025 r. zmieniające Zarządzenie Rektora Nr 25/2025 z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie określenia szczegółowego terminarza postępowania rekrutacyjnego oraz zasad prowadzenia rekrutacji elektronicznej w roku akademickim 2025/2026
<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/682f2116343e69054bb5e0cf/bd5fac9c-d02e-4a5e-9559-4df891f80e74>
- Uchwała Senatu UPH nr 118/2021 z dnia 30 czerwca 2021 roku w sprawie określenia zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2025/2026
<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1da9df1b8f72394ec6c0e>
- Zarządzenie Rektora nr 47/2025 z dnia 22 maja 2025 r. w sprawie ustalenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych w roku akademickim 2025/2026
<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/682f2172343e69054bb5e0d4/f81fac68-59ab-4de1-8e18-29119db13019>
- Zarządzenie Rektora nr 48/2025 z dnia 22.05.2025 r. w sprawie ustalenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów niestacjonarnych w roku akademickim 2025/2026
<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/682f21e3343e69054bb5e0d8>
- Zarządzenie Rektora Nr 59/2025 z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie podejmowania i odbywania studiów, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia w Uws przez cudzoziemców
<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/68383f54343e69054bb5e157>.

Wszystkie akty prawne są publikowane i dostępne na stronie Uws w zakładce BIP, ponadto obowiązujące akty prawne dotyczące rekrutacji dostępne są w zakładce „Kandydaci” na stronie głównej Uniwersytetu. Postępowanie rekrutacyjne prowadzone jest za pośrednictwem Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK) (<https://irk.uws.edu.pl/pl/>) przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną powoływaną decyzją Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych. Bezpośredni dostęp do IRK znajduje się w zakładce „Kandydaci” zamieszczonej na stronie głównej i na stronach wydziałów Uniwersytetu w Siedlcach.

Podstawą rekrutacji na studia II stopnia na kierunku Biologia jest: ocena z dyplomu - dla absolwenta tego samego lub pokrewnego kierunku studiów, albo - ocena z rozmowy kwalifikacyjnej obejmującej zakres

przedmiotów kierunkowych właściwych dla studiów pierwszego stopnia kierunku biologia - w przypadku kandydata posiadającego dyplom ukończenia studiów na innym kierunku. Po zakończeniu każdego etapu/tury postępowania rekrutacyjnego, na podstawie wyników uzyskanych przez wszystkie osoby ubiegające się o przyjęcie tworzy się listę rankingową, w malejącej kolejności uzyskanych punktów, która określa kolejność przyjmowania na studia.

Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Uchwała Nr 132/2019 Senatu z dnia 25 września 2019 r.

(<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1dbeef1b8f72394ec7275/66e1dbeef1b8f72394ec7277>).

Uniwersytet umożliwia **potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem edukacji formalnej**, co pozwala na weryfikację wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych kandydata. Proces ten może prowadzić do zaliczenia określonych przedmiotów (wraz z przypisanymi im efektami uczenia się i punktami ECTS), przewidzianych w programie danego kierunku studiów. Z takiej możliwości mogą skorzystać osoby ubiegające się o przyjęcie na studia na określonym kierunku. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów.

Regulacje te są zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz przepisami wykonawczymi. Umożliwiają one identyfikację efektów uczenia się uzyskanych: w ramach uczenia się zorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów (np. kursy, szkolenia, certyfikowane programy edukacyjne), oraz w procesie uczenia się niezorganizowanego instytucjonalnie, realizowanego w sposób zwiększający zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (np. samokształcenie, praktyczne doświadczenie zawodowe). Kandydat ubiegający się o potwierdzenie efektów uczenia się zorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów powinien przedstawić certyfikaty, dyplomy lub inne zaświadczenia potwierdzające uczestnictwo w kursach i szkoleniach, których nakład pracy jest porównywalny z nakładem pracy wymaganym do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do przedmiotów objętych wnioskiem. W przypadku ubiegania się o uznanie efektów uczenia się z języka obcego kandydat powinien przedłożyć certyfikat językowy potwierdzający znajomość języka obcego lub dokument ukończenia studiów wyższych lub podyplomowych w kraju lub zagranicą, w przypadku gdy językiem wykładowym był dany język obcy, o ile kandydat nie posiada certyfikatu językowego.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w innej uczelni określa Regulamin studiów, stanowiący załącznik do Uchwały Senatu nr 85/2025 z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów UWS

(<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/6839aacb2ebaa3657160dfce>).

W przypadku studenta przenoszącego się z innej polskiej uczelni decyzję w tym zakresie podejmuje Dziekan Wydziału. W odniesieniu do studenta będącego cudzoziemcem, decyzję podejmuje Rektor, po uprzednim zasięgnięciu opinii Dziekana. Uszczegółowienie procedury zawiera zarządzenie Rektora nr 31/2024 z dnia 16 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia zasad przyjęcia na studia w Uniwersytecie w Siedlcach przez przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej

(<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1d2f3f1b8f742340c6741>).

Zasady, warunki i tryb dyplomowania określają:

- Regulamin studiów, stanowiący załącznik do Uchwały Senatu nr 85/2025 z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów UWS
(<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/6839aacb2ebaa3657160dfce>),
- Zarządzenie Rektora Nr 56/2019 z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu funkcjonowania Jednolitego Systemu Antyplagiatowego z późniejszymi zmianami
(<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1d4dbf1b8f742340c6fc8>),
- Zarządzenie Rektora Nr 26/2016 z dnia 22 kwietnia 2016 r. w sprawie określenia warunków jakim powinna odpowiadać praca dyplomowa oraz zasad ich archiwizowania
(<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1d576f1b8f742340c7332>),

- Decyzja nr 11/2025 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 22 września 2025 roku w sprawie wytycznych dotyczących wymogów w zakresie dyplomowania na kierunkach studiów prowadzonych w Instytucie Nauk Biologicznych (https://wsp.uws.edu.pl/images/wnsp_2025/doc/decyzja_nr_11_2025.pdf).

Warunkiem ukończenia studiów II stopnia na kierunku Biologia i uzyskania tytułu zawodowego magistra jest zrealizowanie wszystkich efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów, którym przypisano 120 pkt. ECTS, a także uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej (magisterskiej), oraz zdanie egzaminu dyplomowego.

Listę promotorów prac dyplomowych ustala Dyrektor Instytutu Nauk Biologicznych na początku pierwszego semestru. W zależności od liczby studentów w danym roku akademickim Dyrektor określa maksymalną liczbę prac przypadających na jednego promotora. Do końca pierwszego semestru studenci dokonują wyboru promotora oraz uzgadniają z nim temat pracy. Promotor wstępnie akceptuje wybrany temat i przekazuje do sekretariatu Instytutu Nauk Biologicznych. Alternatywnie, student może wybrać temat pracy z listy propozycji zgłoszonych przez uprawnionych nauczycieli akademickich. Lista tematów jest udostępniana studentom wraz z listą promotorów. Prace magisterskie powinny:

- dotyczyć problemów naukowych i/lub praktycznych związanych z profilem kształcenia (biologia);
- wykorzystywać metody naukowe właściwe dla nauk biologicznych;
- uwzględniać aktualnie realizowaną w Instytucie tematykę badawczą (m.in. botanika, biochemia, biologia molekularna, ekologia, fizjologia, genetyka, hydrobiologia, mikrobiologia, ornitologia, taksonomia, zoologia);
- być możliwe do realizacji w warunkach Instytutu lub przy współpracy z jednostkami zewnętrznymi takimi jak laboratoria diagnostyczne, instytucje ochrony środowiska, prokuratura czy inspektoraty sanitarne.

Zgłoszone tytuły prac dyplomowych podlegają zatwierdzeniu przez dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, po zatwierdzeniu przez dyrektora Instytutu Nauk Biologicznych i po uprzednim zaopiniowaniu przez Radę Dyscypliny. Zatwierdzenie tytułów prac magisterskich następuje nie później niż semestr przed zakończeniem studiów.

Prace magisterskie pisane są samodzielnie przez dyplomantów pod stałym kierunkiem i nadzorem promotora. Po zaakceptowaniu ostatecznej wersji pracy przez promotora, student zamieszcza pracę dyplomową w systemie **APD (Archiwum Prac Dyplomowych)**. Student zobowiązany jest wypełnić w APD formularz zawierający szczegółowe dane dotyczące pracy dyplomowej: język pracy, tytuł pracy w języku angielskim, streszczenie pracy w języku polskim i angielskim, słowa kluczowe oraz wczytać plik z pracą dyplomową, zatwierdzić wymagane oświadczenie o samodzielnym przygotowaniu pracy i nienaruszaniu praw autorskich oraz przekazać pracę dyplomową do zatwierdzenia przez jej opiekuna. Praca jest sprawdzana z wykorzystaniem **Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA)**.

Opiekun pracy dyplomowej na podstawie Raportu Ogólnego oraz Raportu Szczegółowego generowanego w JSA, ocenia czy praca nie zawiera nieuprawnionych zapożyczeń lub czy zawarte w niej prawidłowo oznaczone zapożyczenia (cytaty) nie budzą wątpliwości, co do samodzielności pracy dyplomowej przygotowanej przez studenta. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości opiekun pracy może zatwierdzić pracę, jeżeli z analizy wynika, że nie narusza ona praw własności intelektualnej lub zlecić administratorowi APD wycofanie pracy oraz zobowiązać studenta do jej poprawy. Praca jest recenzowana w systemie APD przez opiekuna (promotora) i jednego recenzenta.

Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest przez trzysobową komisję, w skład której wchodzi: promotor, recenzent i Dziekan lub jego zastępca jako przewodniczący. Egzamin magisterski jest egzaminem ustnym składającym się z dwóch etapów. Etap pierwszy dotyczy pracy magisterskiej i składa

się z trzech części: krótkiego referatu studenta dotyczącego pracy, odczytania recenzji przez promotora i recenzenta i odniesienia się studenta do zawartych w recenzjach uwag.

Etap drugi polega na odpowiedzi studenta na trzy wylosowane pytania z zakresu zagadnień udostępnionych na stronie <https://inb.uws.edu.pl/>, odpowiednio z przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych. Lista zagadnień jest udostępniona co najmniej na rok przed terminem egzaminu. W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie, Dziekan wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny. Powtórny egzamin nie może odbyć się wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca i nie później niż po upływie trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu. W przypadku niezdania egzaminu dyplomowego w drugim terminie Dziekan podejmuje decyzję o skreśleniu z listy studentów. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych II stopnia potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego magistra. W dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik studiów w skali, wyrównany do pełnej oceny zgodnie z zasadą: od 4,75 do 5,00 – bardzo dobry (5,0); od 4,25 do 4,74 – dobry plus (4,5); od 3,75 do 4,24 – dobry (4,0); od 3,25 do 3,74 – dostateczny plus (3,5); do 3,24 – dostateczny (3,0).

W procesie monitorowania postępów studentów Biologii drugiego stopnia, analizie podlegają dane dotyczące:

- liczby studentów przyjętych na pierwszy rok studiów;
- liczby studentów z warunkowym zaliczeniem semestru studiów;
- liczby skreśleń z listy studentów na skutek braku zaliczenia semestru;
- liczby studentów powtarzających semestr;
- liczby studentów, którzy uzyskali zgodę na przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej.

Wyniki prowadzonego monitoringu wykorzystywane są w planowaniu obsady kadrowej modułów/przedmiotów generujących najwięcej problemów w procesie uczenia się oraz w modyfikowaniu określonych w sylabusach metod prowadzenia zajęć dydaktycznych i sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone są w Regulaminie studiów. Sposoby weryfikacji i zasady oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przyjętych dla danego przedmiotu/modułu ujętego w programie studiów, określa jego koordynator w sylabusie przedmiotowym.

Zasady zaliczania semestrów określa Regulamin studiów. Zaliczenie zajęć/modułu kształcenia następuje na podstawie weryfikacji wszystkich efektów uczenia się wskazanych w sylabusie. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się określone są w sylabusie zajęć/modułu kształcenia. Potwierdzenie zaliczenia modułu przedmiotowego następuje poprzez przyznanie studentowi punktów ECTS w liczbie wskazanej w programie studiów. Niezależnie od liczby i rodzajów form w jakich realizowane są zajęcia wystawiana jest jedna ocena. Ocenę wystawia osoba wskazana w systemie USOS, odpowiedzialna za zajęcia lub koordynator. Informacja o uzyskanych ocenach podawana jest bezpośrednio do wiadomości studentów, a następnie wprowadzana na konto studenta w systemie USOS. Za dokumentowanie stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się odpowiadają nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów. Prowadzący zajęcia zobowiązany jest do posiadania dokumentacji ocen oraz przechowywania ich przez okres dwóch lat od zakończenia semestru. Protokół wypełniony w systemie USOS, po upływie terminu wpisów, prowadzący zajęcia jest zobowiązany wydrukować, podpisać i złożyć w dziekanacie.

Zasady sprawdzenia i oceny efektów uczenia się odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w których brane pod uwagę są:

- w zakresie wiedzy – egzamin pisemny (pytania otwarte lub test), odpowiedź ustna, sprawdziany pisemne podczas trwającego semestru. Prace pisemne i oceny cząstkowe są archiwizowane przez prowadzącego przedmiot.
- w zakresie umiejętności – oceniane są nabyte przez studentów umiejętności, takie jak: korzystanie z różnych źródeł, korzystanie z aparatury badawczej do analizy materiałów biologicznych umiejętność oznaczania organizmów, gatunków wskaźnikowych (zwierząt, roślin, grzybów). Metody weryfikacji znajdują się w sylabusach przedmiotów, są to m.in.: ocena referatów i prezentacji multimedialnych, sprawozdań z samodzielnie wykonanych analiz, kolokwia praktyczne, umiejętność pracy z kluczami do oznaczania organizmów itp.
- w zakresie kompetencji społecznych – ocena pod względem zaangażowania, kreatywności, aktywności, umiejętności pracy w zespole, aktywności na zajęciach, sposobu wypowiadania się, organizacji pracy, w zakresie odpowiedzialności w podejmowaniu decyzji.

Efekty uczenia się zdobyte podczas praktyk zawodowych, ujęte w programie studiów dla drugiego stopnia zaliczane są przez opiekuna praktyk, powołanego przez Prorektora ds. studiów na wniosek Dziekana. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta z praktyk studenckich zawarte są w sylabusie. W zakresie wiedzy (W_01, W_02) studenci pogłębiają znajomość metod biologicznych, w tym technik analitycznych, molekularnych i pomiarowych, oraz poznają zasady bezpieczeństwa, higieny pracy i ergonomii obowiązujące biologa na różnych stanowiskach. W obszarze umiejętności (U_01, U_02) studenci potrafią wykorzystywać zaawansowane techniki badawcze oraz prowadzić prace laboratoryjne, obserwacje czy badania środowiskowe. Natomiast w zakresie kompetencji społecznych (K_01, K_02) rozwijają gotowość do pracy w zespole, pełnienia różnych funkcji, określania priorytetów oraz dbania w sposób świadomy i odpowiedzialny o wyniki pracy.

Oceny osiągnięcia efektów uczenia się dokonuje opiekun w zakładzie pracy (jednostce przyjmującej), a wyniki są odnotowywane w Karcie weryfikacji, obejmującej każdy z zakładanych efektów. Zgodnie z programem studiów studenci otrzymują zaliczenie z praktyki zawodowej w III semestrze. Nauczyciel akademicki - opiekun praktyki zawodowej - wystawiając ocenę końcową bierze pod uwagę terminowość dostarczenia, kompletność oraz merytoryczną poprawność dokumentacji praktyki oraz opinię zakładowego opiekuna praktyki. Ocena zaproponowana przez opiekuna praktyki ze strony zakładu pracy (jednostki przyjmującej) może być zmieniona. Decyzję o zmianie oceny opiekun praktyki z ramienia Uniwersytetu może podjąć na podstawie przeprowadzonej hospitacji praktyki, złożonych dokumentów i rozmowy ze studentem, zgodnie z zapisami w Regulaminie praktyki (Decyzja nr 10/2025 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 22 września 2025 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu Praktyk studenckich na kierunkach realizowanych w Instytucie Nauk Biologicznych, https://wsp.uws.edu.pl/images/wnsp_2025/doc/decyzja_nr_10_2025.pdf).

Za monitorowanie losów absolwentów odpowiada Biuro Karier UWS, utworzone na mocy Uchwały Nr 53/2009 z dnia 23 września 2009 r. Senatu Akademii Podlaskiej. Misją Biura Karier jest udzielanie wszechstronnej i profesjonalnej pomocy studentom i absolwentom w płynnym przejściu od okresu studiów poprzez etap poszukiwania pracy, aż do znalezienia zatrudnienia oraz monitorowanie losów zawodowych. Jednym ze źródeł pozyskiwania danych dotyczących losów absolwentów jest wysyłanie ankiet oraz bezpośrednie kontakty z absolwentami. Kompleksową wiedzę na temat losów absolwentów prowadzi ogólnopolski system badania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA). Wypełnienie ankiet jest dobrowolne.

Pozycja absolwentów kierunku Biologia II stopnia Uniwersytetu w Siedlcach (wcześniej Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach) według raportów Ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych (ELA) przedstawiono w załączonych tabelach (Załącznik 1). Zestawienia te wskazują na **korzystną sytuację zawodową i ekonomiczną absolwentów kierunku Biologia II stopnia na Uniwersytecie w Siedlcach**. Czas poszukiwania pierwszego zatrudnienia po uzyskaniu dyplomu jest krótki, a w niektórych przypadkach absolwenci podejmują pracę

niemal natychmiast, zwłaszcza osoby z doświadczeniem zawodowym. Wskaźniki zatrudnienia na umowę o pracę są bardzo wysokie, osiągając nawet 100% w niektórych rocznikach. Stabilność zatrudnienia jest wysoka, z odsetkiem przepracowanych miesięcy przekraczającym 75%. Średnie wynagrodzenia absolwentów rosną z czasem, a dla rocznika 2019 wynoszą ponad 7500 zł brutto po pięciu latach. Losy zawodowe absolwentów świadczą o ich dobrej pozycji na rynku pracy i skuteczności programu kształcenia, który odpowiada potrzebom rynku.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

.....

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kierunek Biologia (studia II stopnia) realizowany jest w oparciu o **zasoby kadrowe Instytutu Nauk Biologicznych**, obejmujące obecnie łącznie 25 nauczycieli: 2 profesorów, 14 doktorów habilitowanych, 7 doktorów oraz 2 magistrów. W roku akademickim 2025/2026 w proces kształcenia na kierunku Biologia zaangażowanych jest łącznie 19 nauczycieli akademickich, w tym 2 profesorów, 12 doktorów habilitowanych i 5 doktorów. Kadre dydaktyczną wspierają ponadto pracownicy inżynieryjno-techniczni oraz administracyjni. W procesie kształcenia uczestniczą również pracownicy innych jednostek Uczelni prowadzący zajęcia z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, zgodnie z zakresem programowym kierunku. Osoby prowadzące zarówno wykłady, jak i ćwiczenia (audytoryjne i laboratoryjne) mają **dorobek naukowy głównie w dyscyplinie nauki biologiczne**, oraz niektórzy częściowo w dyscyplinie nauki o zdrowiu, co zapewnia prawidłową realizację programu studiów i osiąganie założonych efektów uczenia się.

Kadra dydaktyczna zatrudniana jest w drodze otwartych konkursów, zgodnie z obowiązującymi procedurami. Kandydaci muszą posiadać wykształcenie oraz kwalifikacje dydaktyczne i zawodowe, adekwatne do wymagań określonych w ogłoszeniu konkursowym. **Podstawowym kryterium planowania obsady zajęć dydaktycznych jest kierunkowe wykształcenie, specjalizacja i obszar zainteresowań naukowych oraz doświadczenie dydaktyczne i zawodowe nauczyciela akademickiego.** Takie podejście umożliwia rzetelną realizację treści programowych przypisanych kierunkowi Biologia. Jeśli w Instytucie nie ma specjalisty w danym zakresie, to zajęcia są zlecane do realizacji pracownikom innych jednostek Uczelni. Za obsadę kadrową zajęć odpowiada Dyrektor Instytutu, który zleca pracownikom do realizacji zajęcia zgodnie z ich kompetencjami.

Główne cele polityki kadrowej:

- dbanie o zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycieli akademickich - specjalistów z wysokimi kompetencjami niezbędnymi do zrealizowania godzin dydaktycznych;
- dbanie o zachowanie właściwej struktury stanowisk w grupie nauczycieli akademickich oraz liczby nauczycieli o danym profilu naukowym w powiązaniu z programem studiów;
- wspieranie procesu kształcenia specjalistami spoza Wydziału, którzy posiadają kwalifikacje i doświadczenie zawodowe odpowiednie do prowadzonych zajęć;
- wspieranie kadry w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych;
- wspieranie rozwoju naukowego kadry;
- zatrudnianie nowych pracowników w perspektywie długofalowych potrzeb w drodze konkursu.

Kadra prowadząca zajęcia kierunkowe łączy działalność naukową z dydaktyczną. W latach 2020-2025 nauczyciele ocenianego kierunku **opublikowali 178 artykułów w czasopismach, 4 książki autorskie, 1 książkę redagowaną oraz 3 rozdziały w monografii** (Załącznik 2). Większość prac opublikowano w czasopismach z listy JCR, wśród których do najwyższej punktowanych należą: *Animal, Science of the Total Environment, Ecological Indicators, Agriculture Ecosystems & Environment*.

Również doktoranci Szkoły Doktorskiej w dyscyplinie nauki biologiczne aktywnie uczestniczą w życiu Instytutu Nauk Biologicznych - nie tylko poprzez realizację badań naukowych, lecz także angażując się w działalność dydaktyczną. W ramach praktyk dydaktycznych biorą udział w zajęciach prowadzonych przez nauczycieli akademickich, mając możliwość obserwacji metod pracy dydaktycznej, a następnie stopniowego włączania się w proces kształcenia. Doktoranci współprowadzą wybrane zagadnienia w ramach zajęć dydaktycznych, co umożliwia im rozwijanie umiejętności pedagogicznych, komunikacyjnych i organizacyjnych. Takie doświadczenie stanowi istotny element ich przygotowania do przyszłej kariery akademickiej lub pracy w instytucjach wymagających kompetencji dydaktycznych. Jednocześnie obecność doktorantów w procesie dydaktycznym wzbogaca zajęcia o dodatkową perspektywę badawczą oraz sprzyja budowaniu środowiska akademickiego opartego na współpracy różnych pokoleń naukowców i studentów.

W ramach działalności naukowej we wspomnianym wyżej okresie warto również wymienić **organizację dwóch konferencji naukowych**: XXXVIII Krajowe Seminarium Malakologiczne (22-25 maja 2024 r.), X Krajowa Konferencja Arachnologiczna (11-13 lipca 2025 r.).

Nauczyciele akademicki zatrudnieni w Instytucie Nauk Biologicznych prowadzą badania naukowe w ramach czterech zadań badawczych:

- Molekularne podłoże reakcji roślin na wybrane stresory środowiskowe;
- Biologia, ekologia i różnorodność wybranych grup zwierząt;
- Badania wybranych grup organizmów w środowiskach o różnym stopniu antropopresji;
- Wpływ czynników abiotycznych i biotycznych na bakterie patogenne i eukariotyczne organizmy wodne.

Ponadto pracownicy Instytutu realizowali w ostatnich latach dwa **projekty badawcze** (NCN):

- „Identyfikacja transkryptomicznych markerów odporności kukurydzy zwyczajnej na mszycę zbożowe”, grant nr 2016/21/B/NZ9/00612 realizowany w latach 2017-2021;
- „Rola roślinności wodnej w wiązaniu węgla i jego depozycji w osadzie dennym: analiza porównawcza roślinności ramienicowej i naczyniowej”, grant nr 2016/23/BNZ8/00635 realizowany w latach 2017-2023.

Wyniki prowadzonych w Instytucie badań wykorzystywane są w procesie dydaktycznym, a studenci uczestniczą w prowadzonej działalności naukowej m.in. poprzez realizację zadań w ramach prac dyplomowych. Ponadto studenci, którzy chcą rozwijać swoje zainteresowania i pasje, mogą realizować je pod kierunkiem doświadczonych i kompetentnych pracowników badawczo-dydaktycznych Instytutu Nauk Biologicznych w Kole Naukowym Biologów.

Nauczyciele akademicki Uniwersytetu w Siedlcach są motywowani do stałego podnoszenia kwalifikacji oraz rozwoju zawodowego. Zasady motywowania oraz wsparcia rozwoju zostały określone w Zarządzeniu nr 102/2023 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 20 października 2023 r. w sprawie określenia zasad motywowania pracowników do podnoszenia kwalifikacji oraz wsparcia rozwoju <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1d30ff1b8f742340c67ab>.

W ramach systemu motywowania i wsparcia rozwoju, pracownicy mogą uzyskać finansowanie:

- udziału w kursach, szkoleniach i warsztatach;
- odbycia studiów i studiów podyplomowych;
- udziału w konferencjach, stażach krajowych i zagranicznych;
- publikacji służących rozwojowi naukowemu i dydaktycznemu.

Ponadto, zgodnie z Zarządzeniem, Rektor może przyznać pracownikowi nagrodę lub wyróżnienie w formie pochwały ustnej, dyplomu uznania lub nagrody pieniężnej. Istotnym elementem wsparcia rozwoju naukowego kadry badawczo-dydaktycznej jest również finansowanie awansów naukowych.

Pracownicy Instytutu Nauk Biologicznych stale realizują proces samokształcenia, zdobywając uprawnienia i kwalifikacje uczestnicząc w rozmaitych kursach i szkoleniach, organizowanych przez różne instytucje, jak np.:

- szkolenie praktyczne dla osób sprawujących opiekę nad zwierzętami wykorzystywanymi lub przeznaczonymi do wykorzystania do celów naukowych lub edukacyjnych oraz dla osób odpowiedzialnych za nadzór nad dobrostanem zwierząt utrzymywanych w ośrodku i opiekę nad tymi zwierzętami – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie;
- kurs teoretyczny dla osób odpowiedzialnych za nadzór nad dobrostanem zwierząt utrzymywanych w ośrodku i opiekę nad tymi zwierzętami przeznaczonymi do wykorzystania lub wykorzystywanymi w procedurach – Polskie Towarzystwo Nauk o Zwierzętach PolLASA;

- kurs „Podstawy programowania oraz analiza i wizualizacja danych z wykorzystaniem języka R” – ESECO Szkolenia i Usługi Komputerowe Piotr Prekurat;
- szkolenie online „Zarządzanie personelem/kierowanie ludźmi” – Centrum Kształcenia Kadr CK EDUKACJA;
- szkolenie e-learningowe „Korupcja w administracji publicznej” – Centralne Biuro Antykorupcyjne;
- szkolenie e-learningowe „Przeciwdziałanie korupcji” – Centralne Biuro Antykorupcyjne;
- szkolenie on-line „Ochrona informacji niejawnych RP” – Uniwersytet w Siedlcach;
- webinar „Najczęstsze błędy w tworzeniu i doskonaleniu programów studiów” - Instytut Rozwoju Szkolnictwa Wyższego;
- webinar „Szkolenie dla wnioskodawców” - Narodowe Centrum Nauki;
- webinar „AI dla naukowców – praktyczne zastosowanie w badaniach” - Sages Sp. z o.o.;
- webinar „GenAI w edukacji – od podstaw do praktycznego zastosowania” – Fundacja Tygiel;
- szkolenie on-line „Przygotowanie wydziału do akredytacji PKA – skuteczne zarządzanie zespołem od planowania do realizacji” – Centrum Kształcenia IDEA;
- szkolenia organizowane w ramach XXIX edycji Szkoły Tutorów Collegium Wratislaviense, zakończone Certyfikatem Akredytowanego Praktyka Tutoringu i Certyfikatem Akredytowanego Praktyka Tutoringu II stopnia;
- szkolenia organizowane przez Instytut Pedagogiki UwS w ramach projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni”: „Nowoczesne metody nauczania w szkole wyższej”, „Trening interpersonalny”, „Canva + i IT”;
- szkolenia organizowane w ramach projektu „UPH w Siedlcach - Uniwersytet MAXI” przez Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, Uniwersytet w Siedlcach: „Świadomość niepełnosprawności”, szkolenie z polskiego języka migowego „PJM”, „Komunikacja i formy wsparcia edukacyjnego studentów z zaburzeniami psychicznymi”;
- międzynarodowe warsztaty „Forensically Important Diptera” International workshop, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń;
- szkolenie on-line „Ujawnianie i zabezpieczanie śladów daktyloskopijnych w praktyce” - Fundacja Tygiel, prowadzący: dr A. P. Szajna, prof. WSZOP.

Podnoszeniu i rozwijaniu kompetencji zawodowych kadry ocenianego kierunku służą również **staże naukowe odbywane w krajowych i zagranicznych ośrodkach naukowych**:

- Laos, National University of Laos (prof. dr hab. Artur Goławski, dr hab. Zbigniew Kasprzykowski, 2024 r.);
- Kambodża, National University of Cheasim Kamchaymear (prof. dr hab. Artur Goławski, dr hab. Sylwia Goławska, 2025 r.);
- Cypr, University of Nicosia (prof. dr hab. Artur Goławski, dr hab. Sylwia Goławska, 2022 r.)
- Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy, Zakład Ochrony Wód, Warszawa (dr Małgorzata Strzałek, 2021 r.);
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Zakład Hydrobiologii Wydziału Biologii (dr Małgorzata Strzałek, 2024 r.);
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy, Katedra Mikrobiologii, staż naukowy w zakresie nowoczesnych metod badawczych stosowanych w mikrobiologii (dr hab. Barbara Kot, 2020 r.);
- Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Instytut Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej, Zakład Genetyki Ogólnej i Molekularnej, staż naukowy w zakresie sekwencjonowania produktów PCR i typowania molekularnego *Staphylococcus aureus* (dr hab. Barbara Kot, 2020/2021 r.);

- Uniwersytet Rzeszowski, Instytut Biologii i Biotechnologii, staż naukowy w zakresie analizy białek technikami elektroforetycznymi i spektrometrii mas (dr Paweł Czerniewicz, 2022 r.).

Do istotnych osiągnięć dydaktycznych Instytutu Nauk Biologicznych należy również **aktywność pracowników i studentów na polu popularyzacji nauki** (Załącznik 3). Prowadzona jest ona m.in. poprzez:

- coroczną organizację „Dni Otwartych” Uniwersytetu w Siedlcach, a wcześniej Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego, w Instytucie Nauk Biologicznych;
- cykliczną współorganizację festiwalu naukowego – „Festiwal Nauki i Sztuki w Siedlcach”;
- uczestnictwo w organizacji akcji „Pierwszy Dzień Wiosny z Wydziałem Nauk Ścisłych i Przyrodniczych”;
- cykliczne prowadzenie wykładów, warsztatów i pokazów o tematyce przyrodniczej dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z regionu, w trakcie całego roku akademickiego;
- cykl zajęć: „Elementy statystyki dla biologów” - przeznaczone dla maturzystów;
- wyjazdy do szkół podstawowych i ponadpodstawowych w ramach uczestnictwa w targach edukacyjnych i piknikach naukowych;
- artykuły popularnonaukowe, wywiady i dyskusje w mediach (Katolickie Radio Podlasie, Telewizja Wschód, Program I Polskiego Radia, Tygodnik Siedlecki, Zielona Interia);
- udział w pracach komisji konkursowej Ogólnopolskiego Konkursu Antropogeniczne Zmiany Środowiska, organizowanego przez Zespół Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Mińsku Mazowieckim;
- wsparcie uczniów szkół średnich w przygotowaniu do zawodów centralnych Olimpiady Biologicznej;
- organizację i opiekę nad praktyką zawodową uczniów szkół z regionu.

Wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów zostali przeszkoleni w zakresie stosowania technik kształcenia na odległość. Przedmiotowe szkolenia przeprowadzone zostały przez Dział Informatyki i dotyczyły wykorzystania narzędzi Google Inc. udostępnianych w ramach usługi G Suite dla Szkół i Uczelni (aplikacja MEET oraz narzędzia: Classroom, Prezentacje, Dokumenty, Arkusze, Dysk).

Jedną z form ewaluacji pracy nauczycieli akademickich jest ocena okresowa, w której uwzględnia się osiągnięcia naukowe, działalność dydaktyczną i zaangażowanie organizacyjne. Jakość procesu dydaktycznego monitorowana jest również poprzez hospitacje zajęć prowadzone cyklicznie przez osoby wyznaczone przez Dyrektora Instytutu i zatwierdzone przez Dziekana Wydziału. Ważnym elementem ewaluacji są także opinie studentów, którzy po każdym semestrze, w ramach anonimowych ankiet udostępnianych w systemie USOS, oceniają sposób prowadzenia zajęć. Wyniki tych ankiet są analizowane i stanowią podstawę do doskonalenia procesu dydaktycznego oraz motywowania kadry do systematycznego rozwoju.

Kadra dydaktyczna na kierunku Biologia aktywnie rozwija się naukowo, co skutkuje również awansami zawodowymi. W latach 2020-2025 dwoje nauczycieli uzyskało tytuł profesora nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne (prof. dr hab. Artur Goławski i prof. dr hab. Barbara Kot) a jedno postępowanie habilitacyjne jest w toku (dr Paweł Czerniewicz).

W ramach systemu wspierania i motywowania kadry Uniwersytetu w Siedlcach, obowiązuje Regulamin przyznawania nagród Rektora nauczycielom akademickim (Zarządzenie nr 103/2022 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 18 października 2022 r.). Dokument ten określa zasady i tryb przyznawania nagród, w tym nagród jednorazowych o charakterze motywacyjnym, za osiągnięcia w działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej

<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1d369f1b8f742340c6926>

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

.....

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Biologia są realizowane głównie w bazie lokalowej Instytutu Nauk Biologicznych, funkcjonującego w strukturze Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych. Praktyki zawodowe odbywają się poza Uczelnią, najczęściej w wyspecjalizowanych laboratoriach oraz w różnych instytucjach współpracujących z Uniwersytetem.

Instytut Nauk Biologicznych dysponuje zapleczem dydaktycznym, zlokalizowanym w budynku przy ul. B. Prusa 14 w Siedlcach. **Zajęcia na kierunku Biologia odbywają się w 18 pomieszczeniach, obejmujących sale wykładowe, sale seminaryjne, laboratoria dydaktyczne, specjalistyczne pracownie badawcze oraz pomieszczenia pomocnicze** (Załącznik 4 i 5). Liczba i wyposażenie sal dydaktycznych pozwalają na pełną realizację efektów uczenia się określonych dla kierunku. Sale wykładowe wyposażone są w projektory multimedialne i komputery z dostępem do internetu, co umożliwia wykorzystanie nowoczesnych metod dydaktycznych. Laboratoria, w których odbywają się ćwiczenia, wyposażone są w specjalistyczną, zaawansowaną technicznie aparaturę badawczą oraz sprzęt pozwalający studentom nabywać i doskonalić praktyczne umiejętności zgodne z treściami programowymi. Instytut dysponuje także salą komputerową z 12 nowoczesnymi stanowiskami. Infrastruktura dydaktyczna Instytutu jest systematycznie modernizowana i uzupełniana o nowe zasoby edukacyjne i pomoce dydaktyczne dostosowane do aktualnych potrzeb kształcenia.

Wszystkie budynki, w których realizowane są zajęcia, wyposażone są w nowoczesną infrastrukturę informacyjno-komunikacyjną. Członkowie społeczności akademickiej mają bezpłatny dostęp do bezprzewodowego internetu za pośrednictwem ogólnoswiatowej sieci Eduroam. W przypadku konieczności realizacji zajęć w formie zdalnej, wykorzystywane są narzędzia firmy Google (Meet, Classroom, Formularze) dostępne z poziomu uczelnianych kont pocztowych.

Budynek, w którym znajdują się pomieszczenia Instytutu Nauk Biologicznych, jest w pełni **przystosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami**, co umożliwia im swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej. Obiekt przy ul. Prusa 14 wyposażony jest w podjazd oraz windę dostosowaną do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością. Wejścia do wybranych pomieszczeń, a także balustrady przy schodach, oznakowane są alfabetem Braille'a i technologią NFC. W budynku zainstalowano terminal informacyjny (infokiosk) z mapą obiektu i funkcją nawigacji, dostosowane do potrzeb osób niewidomych, słabowidzących oraz z niepełnosprawnościami ruchowymi. Na każdym piętrze znajduje się toaleta przystosowana do użytkowania przez osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowe wsparcie w przemieszczaniu się między budynkami uczelni zapewnia samochód przystosowany do przewozu osób z niepełnosprawnością ruchową.

Uniwersytet w Siedlcach posiada bardzo dobrze zorganizowaną bibliotekę, która mieści się przy ul. ks. Jerzego Popiełuszki 9. **Biblioteka Główna** Uniwersytetu w Siedlcach stanowi kluczowe zaplecze dydaktyczne i naukowe dla studentów i pracowników. Dysponuje nowoczesną infrastrukturą o powierzchni 4502 m², pięcioma czytelniami, salą pracy zespołowej, salą telewizyjną oraz 256 miejscami dla czytelników, w tym 34 przystosowanymi dla osób z niepełnosprawnościami. Do dyspozycji użytkowników jest 120 stanowisk komputerowych, z czego 58 z dostępem do Internetu, 15 kabin pracy indywidualnej oraz 4 skanery samoobsługowe. Biblioteka jest w pełni skomputeryzowana, a katalog w systemie PROLIB INTEGRO jest dostępny stacjonarnie, online i w aplikacji mobilnej. Zbiory obejmują ponad 467 tys. woluminów książek i blisko 40 tys. woluminów czasopism, a także 463 tys. tytułów e-książek i ponad 7500 czasopism elektronicznych. Zasoby elektroniczne są udostępniane poprzez multiwyszukiwarkę EDS oraz system HAN, który umożliwia zdalny dostęp spoza sieci uczelnianej. Biblioteka prowadzi szkolenia z zakresu wyszukiwania informacji i korzystania z e-źródeł, a także stale uzupełnia księgozbiór zgodnie z potrzebami dydaktycznymi i badawczymi zgłaszanymi przez pracowników i studentów.

Ważnym elementem jest pełna **dostępność biblioteki dla osób z niepełnosprawnościami** – zarówno w zakresie architektury, jak i wyposażenia w sprzęt i oprogramowanie wspierające (m.in. syntezytary

mowy, drukarki brajlowskie, programy powiększające i udźwiękawiające). Biblioteka realizuje również proces adaptacji materiałów dydaktycznych do specjalnych formatów, co umożliwia równy dostęp do wiedzy wszystkim studentom.

Szczegółowe informacje na temat biblioteki oraz o dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych są umieszczone na stronie: <https://bg.uws.edu.pl/> oraz w Załączniku 6.

Monitorowanie bazy dydaktycznej i naukowej ma charakter ciągły. Służy utrzymaniu jej w odpowiednim stanie technicznym, systematycznemu jej unowocześnianiu i dostosowywaniu do potrzeb wynikających z procesu kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych. Szczegółowo powyższą kwestię reguluje Zarządzenie nr 66/2023 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo Humanistycznego w Siedlcach w sprawie określenia wewnętrznego systemu diagnozowania potrzeb dydaktycznych (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1d321f1b8f742340c67ff>).

Ponadto, na Wydziale przeprowadzane są co pewien czas **przeglądy sal dydaktycznych**. I tak, w bieżącym roku, Dziekan Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, wraz z Głównym Specjalistą ds. BHP oraz Pełnomocnikiem Rektora ds. Gospodarki Odpadami Niebezpiecznymi, w dniu 14.04.2025 r. dokonali przeglądu pracowni dydaktycznych w Instytucie Nauk Biologicznych oraz Instytucie Nauk Chemicznych. Po dokonanych przeglądzie sformułowano zalecenia do wdrożenia, a po przeprowadzeniu kolejnej kontroli – zaplanowanej w II połowie września br. – zostanie sporządzony stosowny protokół, zawierający sprawozdanie z całości podjętych działań.

W Instytucie Nauk Biologicznych funkcjonują ponadto czasowo powoływane gremia, których celem jest opracowywanie planów działań w odpowiedzi na określone potrzeby. W 2024 roku Dyrektor INB powołał Komisję ds. opracowania strategii mającej na celu zwiększenie naboru na kierunki studiów realizowane w Instytucie Nauk Biologicznych. Członkowie Komisji analizowali szereg czynników mogących wpływać na wyniki rekrutacji, a jednym z obszarów ich zainteresowań był również stan infrastruktury dydaktycznej w INB. Część rekomendacji Komisji, dotyczących m.in. remontów sal (sala seminaryjna, Pracownia biochemii, odnowienie przestrzeni wspólnych) i unowocześnienia infrastruktury, już udało się zrealizować.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

.....

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Kształcenie na kierunku Biologia odbywa się w Instytucie Nauk Biologicznych we współpracy z dwiema jednostkami Uniwersytetu w Siedlcach: Wydziałem Nauk Humanistycznych oraz Wydziałem Nauk Społecznych (w zakresie realizacji przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych). Wynika to ze specyfiki kierunku i realizowanych treści programowych. Niezwykle istotnym elementem doskonalenia programów studiów oraz jakości procesu dydaktycznego jest **integracja z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego**. Instytut Nauk Biologicznych współpracuje z otoczeniem społecznym i gospodarczym w celu opiniowania i doskonalenia efektów uczenia się, weryfikacji ich realizacji oraz organizacji praktyk zawodowych. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wchodzi w skład **Rady Interesariuszy**, która została powołana w Instytucie Nauk Biologicznych (Decyzja nr 9/2025 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 11 września 2025 r. w sprawie powołania Rady Interesariuszy przy Instytucie Nauk Biologicznych <https://wsp.uws.edu.pl/o-wydziale/akty-prawne-wydzialu>). Interesariusze uczestniczą w kształtowaniu koncepcji kształcenia na kierunku Biologia, opiniowaniu treści programowych, opracowaniu efektów uczenia się i ich weryfikacji oraz dostosowaniu treści programowych do potrzeb rynku pracy. Wskazówki interesariuszy zewnętrznych są uwzględniane podczas doskonalenia programów studiów. Współpraca z nimi ma na celu zapewnienie kształcenia zgodnego z potrzebami rynku pracy oraz wymogami Polskiej Ramy Kwalifikacji.

W grupie interesariuszy zewnętrznych znajdują się osoby reprezentujące instytucje, które są potencjalnymi pracodawcami naszych absolwentów. Współpraca Instytutu Nauk Biologicznych z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje m.in. wspieranie działalności dydaktycznej, modyfikację treści nauczania, wzbogacanie programów o elementy istotne z punktu widzenia pracodawców, podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej, tworzenie warunków do kontaktu studentów z praktyką, zdobywanie przez studentów doświadczenia zawodowego, zwiększanie ich kompetencji oraz rozwijanie indywidualnych zainteresowań.

W skład Rady Interesariuszy wchodzi następujące osoby:

- insp. Andrzej Dziewulski – Komenda Miejska Policji w Siedlcach;
- asp. Sztabowy Jacek Walencik – Centralne Laboratorium Kryminalistyczne w Warszawie;
- dr Paweł Żuk – Zespół Lekarzy Specjalistów „Medica” w Siedlcach;
- dr Agata Paprocka – Zakład Higieny Weterynaryjnej w Warszawie oddział terenowy w Siedlcach;
- dr Marek Wierzba – Pracownia Badań Ekologicznych – „Natura”;
- mgr Joanna Like – Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Siedlcach;
- mgr Anita Woźnica – I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Prusa w Siedlcach;
- mgr Dorota Starczewska – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, Wydział Spraw Terenowych w Siedlcach;
- mgr Radosław Matejek – Białawieski Park Narodowy;
- mgr Martyna Kwiatkowska – Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w Warszawie.

W wyniku współpracy z interesariuszami, programy studiów zostały znacząco udoskonalone, aby lepiej odpowiadały na współczesne potrzeby rynku pracy i społeczeństwa. Propozycje zmian dotyczące treści przedmiotów i metod nauczania były skrupulatnie analizowane przez Zespół ds. programów studiów, co pozwoliło na ich efektywne wdrożenie od roku akademickiego 2025/2026. Proces doskonalenia programów jest ciągły, w najnowszych opiniach interesariuszy (Załącznik 7) pojawiły się dalsze rekomendacje usprawnień.

Ponadto, Instytut Nauk Biologicznych **współpracuje z kilkoma szkołami średnimi**, z którymi Uczelnia ma podpisane umowy o współpracy. Są to:

- I Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Prusa w Siedlcach;

- II Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi w Siedlcach;
- I Liceum Ogólnokształcące w Międzyrzecu Podlaskim;
- Zespół Szkół nr 1 im. Kazimierza Wielkiego w Mińsku Mazowieckim;
- Zespół Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Mińsku Mazowieckim;
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Łochowie.

W ramach tej współpracy nauczyciele akademicy, przy współudziale studentów, organizują dla młodzieży, zarówno na terenie szkół, jak i w siedzibie Instytutu **wykłady, zajęcia laboratoryjne i warsztaty** z zakresu zagadnień związanych z dyscypliną nauki biologiczne (Załącznik 3). Oferta edukacyjna dla szkół jest dostępna na stronie Instytutu Nauk Biologicznych (<https://inb.uws.edu.pl/oferta-edukacyjna-dla-szkol>). Charakter prowadzonej współpracy, oprócz aktywizowania studentów, umożliwia przybliżenie potencjalnym kandydatom możliwości studiowania na kierunku Biologia.

Instytut Nauk Biologicznych aktywnie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym również poprzez **realizację projektów badawczych, badań zleconych oraz przeprowadzanie szkoleń i wykonywanie ekspertyz naukowych**. Przykłady tej współpracy obejmują m.in.:

- projekt „Ochrona bioróżnorodności w mazowieckich parkach krajobrazowych” – zrealizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020; wykonawcy: dr hab. Jolanta Marciniuk, dr hab. Paweł Marciniuk;
- monitoring siedlisk przyrodniczych wykonany w ramach zadania realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, pt. „Monitoring siedlisk przyrodniczych z uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 w latach 2023–2025”; wykonawcy: dr hab. Jolanta Marciniuk i dr hab. Paweł Marciniuk;
- ekspertyzy przyrodnicze dla projektowanych obszarów Natura 2000 (Murawy nad Dolną Narwią oraz Poligon Rembertów PLH140014) – ocena siedlisk przyrodniczych w ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0191/16 „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju” (2021 r.), wykonawcy: dr hab. Jolanta Marciniuk, dr hab. Paweł Marciniuk;
- ekspertyza przyrodnicza dla Sądu Okręgowego w Warszawie – wykonana przez dr hab. Dorotę Czeszczewik jako biegłą sądową (2020-2021 r.);
- szkolenie dla pracowników Sanepidu z zakresu biologii molekularnej koronawirusów (2020 r.) – prowadzone przez dr hab. Barbarę Kot i dr hab. Iwonę Sprawka;
- szkolenia dla przewodników po Puszczy Białowieskiej organizowane przez Białowiecki Park Narodowy (2021 i 2023 r.) – prowadzone przez dr hab. Dorotę Czeszczewik.

Bardzo ważnym elementem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest **organizacja studenckich praktyk zawodowych** dla studentów kierunku Biologia realizowanych w wymiarze 90 godzin, w II semestrze. W ostatnich latach studenci wybierali specjalność Biologia z analityką i w związku z tym praktyki odbywały się najczęściej w rozmaitych laboratoriach, a także w jednostkach naukowo-badawczych i medycznych. Ich organizacja opiera się na regulaminie, (Decyzja nr 10/2025 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 22 września 2025 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu Praktyk studenckich na kierunkach realizowanych w Instytucie Nauk Biologicznych, https://wsp.uws.edu.pl/images/wns2025/doc/decyzja_nr_10_2025.pdf), który jest tak skonstruowany, żeby umożliwić studentom odbywanie praktyk w instytucjach odpowiadających ich zainteresowaniom oraz specyfice lokalnego rynku pracy. Uczelnia wspiera studentów w wyborze miejsca praktyk, a współpraca z pracodawcami odbywa się w oparciu o **Porozumienia z zakładami pracy (jednostkami przyjmującymi)**, regulujące zakres obowiązków, nadzór merytoryczny i weryfikację efektów uczenia się. Program kładzie nacisk na kształcenie praktyczne, przygotowując absolwentów do pracy w laboratoriach, jednostkach badawczych, administracji publicznej czy sektorze biotechnologicznym.

Ocena i doskonalenie współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego odbywa się w sposób systematyczny, m.in. poprzez **ankiety** wypełniane przez studentów i pracodawców, hospitacje oraz karty weryfikacji efektów uczenia się. Uzyskane dane służą modyfikacji programu studiów oraz organizacji praktyk. Wyniki ewaluacji potwierdzają wysoki poziom satysfakcji obu stron oraz wskazują na znaczący wpływ praktyk na rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów, co zwiększa ich konkurencyjność na rynku pracy.

Monitorowanie kształcenia w tym zakresie odbywa się zgodnie z Regulaminem praktyk (https://wsp.uws.edu.pl/images/wmsp_2025/doc/decyzja_nr_10_2025.pdf), każdego roku jest również składane sprawozdanie z praktyk na potrzeby Zespołu ds. jakości kształcenia na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych (Załącznik 8 dane za rok 2023).

Wyrazem aktywnej współpracy Instytutu Nauk Biologicznych z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest również **zaangażowanie pracowników Instytutu w działalność naukową i ekspercką poza jego strukturami**. Naukowcy Instytutu uczestniczą w pracach rad naukowych, komisji oraz zarządów towarzystw naukowych, a także redakcji czasopism naukowych:

- dr hab. Cezary Sempruch – członek Komitetu Biologii Organizmalnej PAN (kadencja 2020–2023);
- dr hab. Paweł Marciniuk – członek Rady Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych (kadencja 2021–2026);
- dr hab. Jolanta Marciniuk – członek Rady Muzeum Przyrody w Drozdowie;
- prof. dr hab. Barbara Kot – członek redakcji *Scientific Reports*, *Antibiotics*;
- dr hab. Dorota Czeszczewik – członek redakcji *Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody*.

Aktywność naukowców, realizujących projekty badawcze oraz uczestniczących w pracach eksperckich i konsultacyjnych na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego ma bezpośrednie przełożenie na jakość kształcenia, zapewniając studentom dostęp do aktualnej wiedzy oraz nowoczesnych metod badawczych. W ramach zajęć dydaktycznych omawiane są najnowsze wyniki badań, zarówno publikowane, jak i niepublikowane wyniki projektów prowadzonych w Instytucie. Wyniki badań i ekspertyz służą także jako baza do opracowywania materiałów dydaktycznych wykorzystywanych w toku kształcenia – w tym autorskich prezentacji, instrukcji do ćwiczeń, arkuszy laboratoryjnych czy zestawów zadań problemowych. Tego typu materiały są dostosowane do specyfiki aktualnych zagadnień przyrodniczych i pozwalają studentom na kształcenie umiejętności praktycznych, analitycznych oraz interpretacyjnych. Integracja dydaktyki z praktyką naukową stanowi istotny element podnoszenia jakości kształcenia i lepszego przygotowania absolwentów do potrzeb rynku pracy i środowiska zawodowego.

Współpraca Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, w tym Instytutu Nauk Biologicznych z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma również charakter nieformalny, oparty o wieloletnie i bezpośrednie relacje nauczycieli akademickich z interesariuszami zewnętrznymi, będące platformą wymiany poglądów oraz kształtowania wizji kształcenia z uwzględnieniem potrzeb pracodawców.

Jednym z ważnych kierunków działań w procesie kształcenia jest ciągłe doskonalenie i pogłębianie współpracy Uniwersytetu z miastem Siedlce i ościennymi powiatami celem lepszego wykorzystania prac badawczych na rzecz rozwoju miasta i regionu oraz uczestniczenie w wydarzeniach organizowanych przez lokalny samorząd (np. targi pracy, jubileusze, imprezy plenerowe). Organizowane przez Uniwersytet w Siedlcach cykliczne wydarzenia, np. Festiwal Nauki i Sztuki w Siedlcach, Dni Otwarte z Wydziałem Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, pozwalają nie tylko przybliżyć otoczeniu społecznemu działalność naukową – dydaktyczną i infrastrukturę Wydziału i Instytutu, ale pełnią również funkcję edukacyjną.

Pracownicy Instytutu aktywnie popularyzują wiedzę przyrodniczą poprzez liczne inicjatywy w mediach lokalnych i ogólnopolskich oraz działania skierowane bezpośrednio do społeczności. Regularnie publikują artykuły popularnonaukowe (m.in. w *Życiu Siedleckim*), udzielają wywiadów radiowych i telewizyjnych poświęconych tematyce przyrodniczej – m.in. ochronie dzięcioła białogrzbiatego w Puszczy Białowieskiej, roli pajaków w ekosystemach czy zasadom dokarmiania ptaków zimą. Bywają

również gośćmi audycji i programów (np. Katolickie Radio Podlasie, TV Wschód), w których przybliżają aktualne problemy naukowe i środowiskowe.

Warto podkreślić także **przedsięwzięcia kulturalno-edukacyjne**, takie jak cykl „Kino z pasją”, obejmujący spotkania z ekspertami, w tym pracownikami naszego Uniwersytetu, połączone z projekcjami filmów dokumentalnych, czy inicjatywy popularyzujące aktywny styl życia i walory przyrodnicze Polski – np. kolejowo-rowerową wyprawę „Projekt 23. 23 parki narodowe w 23 dni”. Wszystkie te działania stanowią istotny element misji Uniwersytetu, ukierunkowanej na budowanie świadomego i aktywnego społeczeństwa.

W ramach popularyzacji wiedzy pracownicy Instytutu opublikowali również dwa doniesienia w międzynarodowym portalu *The Academic, Research, explained*. Pierwsze dotyczyło wpływu zmian klimatycznych na rozród ptaków, drugie – oddziaływania kolorów ubrań na reakcje obronne agam cypryjskich.

Obszary współpracy Instytutu Nauk Biologicznych z instytucjami akademickimi i ośrodkami naukowymi ściśle korespondują z procesem kształcenia studentów na kierunku Biologia. Nauczyciele akademicki aktywnie uczestniczą w międzynarodowych i ogólnopolskich konferencjach naukowych i naukowo-praktycznych, a także w mobilności międzynarodowej (staże naukowe, wizyty studyjne).

Współpraca z innymi ośrodkami naukowymi w Polsce i za granicą sprzyja wymianie doświadczeń dydaktycznych oraz wspiera rozwój naukowy studentów i kadry akademickiej. Realizowana jest m.in. poprzez udział w konferencjach organizowanych przez uczelnie i instytucje badawcze, takich jak:

Konferencje krajowe:

- Wylęgarnia 2022 „Dobrostan ryb w wylęgarnictwie i akwakulturze” (31 sierpnia – 2 września 2022 r., Karpacz),
- VIII Krajowa Konferencja Arachnologiczna, (23–25 września 2022 r., Katowice – Goczałkowice Zdrój),
- IX Krajowa Konferencja Arachnologiczna, (22–23 września 2023 r., Wrocław),
- XXVII Ogólnopolska Konferencja Hemipterologiczna (19–20 maja 2025 r., Katowice),
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wyzwania współczesnego ogrodnictwa” (4–6 czerwca 2025 r., Lublin).

Konferencje międzynarodowe:

- International Electronic Conference on Plant Sciences—10th Anniversary of Journal Plants), 1–15 grudnia 2021 r. (on-line);
- INTECOL 2022, 13th International Congress of Ecology (28 sierpnia – 2 września 2022 r., Genewa, Szwajcaria);
- Białowieża Ecology Conference „Temperate forests in Anthropocene” (15–20 września 2024 r., Białowieża, Polska);
- 10th Hole-nesting Birds Conference (10–12 września 2025 r., Ołomuniec, Czechy).

Monitorowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się na podstawie informacji gromadzonych przez instytutowy Zespół ds. programów studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

.....

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Kształcenie na kierunku Biologia odbywa się przede wszystkim w oparciu o kadre Instytutu Nauk Biologicznych, w którym realizowana jest strategia umiędzynarodowienia Uniwersytetu w Siedlcach (Załącznik do Uchwały Senatu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego nr 64/2018 z dn. 28 listopada 2018 r.;

<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1dc3bf1b8f72394ec742a/66e1dc3cf1b8f72394ec742c>).

Kładziony jest nacisk na stałe zwiększanie umiędzynarodowienia procesu kształcenia, czego efektem ma być lepsze przygotowanie absolwentów do podjęcia pracy nie tylko na rynku krajowym, ale również międzynarodowym, wymagającym zrozumienia aspektów wielokulturowości oraz specjalistycznej znajomości języków obcych. Powyższe cele mogą być realizowane zarówno w oparciu o **wymianę akademicką studentów w ramach programu Erasmus+** jak i **współpracę kadry z jednostkami zagranicznymi**. Umożliwia to wymianę doświadczeń, a docelowo wzrost kompetencji, co bezpośrednio przełoży się nie tylko na jakość kształcenia, ale i na promocję kierunku Biologia, także poza granicami kraju, przyczyniając się do ewentualnego zwiększenia liczby studentów zagranicznych.

Istotnym elementem rozwoju współpracy międzynarodowej UwS jest realizowanie projektów finansowanych ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. W ramach jednego z tych projektów utworzone zostało **Welcome Center – Biuro Obsługi Studentów Międzynarodowych**, które oprócz zapewnienia wsparcia studentom zagranicznym, organizuje przedsięwzięcia typu warsztaty międzykulturowe, spotkania otwarte i działania networkingowe, co przekłada się bezpośrednio na rosnące zainteresowanie studentów mobilnością akademicką oraz doskonalenie kompetencji językowych.

Aktualnym priorytetem Uniwersytetu w Siedlcach jest **umiędzynarodowienie procesu kształcenia**, w tym kształcenia na kierunku Biologia, studia II stopnia. Podejmowane w tym zakresie działania stanowią spójny system, na który składa się: przygotowanie studentów do uczenia się, a nauczycieli akademickich do nauczania w językach obcych, kształcenie w językach obcych, wspieranie mobilności międzynarodowej, realizacja przedsięwzięć naukowych we współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi.

Uczelnia systematycznie podejmuje działania mające na celu przygotowanie nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć w językach obcych. W okresie od 1 października 2023 r. do 30 czerwca 2024 r., oferowane były indywidualne konwersacje w języku angielskim z *native speakerem* realizowane przez stypendystkę Fundacji Fulbrighta. Nieodpłatne konwersacje z języka angielskiego dla pracowników i studentów prowadzone są również przez stypendystów Global Volunteers, którzy w każdym roku akademickim (począwszy od 2021/2022) przyjeżdżają do UwS na zaproszenie Welcome Center – Biura Obsługi Studentów Międzynarodowych.

Studenci mają **możliwość odbycia części studiów biologicznych w wybranej uczelni zagranicznej** w ramach programu Erasmus+ (19 uniwersytetów w dziewięciu krajach: Słowacja, Czechy, Rumunia, Francja, Hiszpania, Łotwa, Włochy, Turcja, Pakistan). Możliwość wyjazdów istnieje również dla nauczycieli akademickich. Pełny wykaz uczelni partnerskich dostępny jest w zakładce programu Erasmus+: <https://www.uws.edu.pl/studenci/program-erasmus/studia-za-granica-erasmus-plus>, <https://www.uws.edu.pl/studenci/program-erasmus/wyjazdy-nauczycieli-akademickich>.

Niestety, w ostatnich latach studenci nie korzystają z tej możliwości. Główną przyczyną tego stanu może być sytuacja ekonomiczna studiujących u nas osób, z których większość studiując podejmuje jednocześnie pracę, aby móc się utrzymać. Stypendium wyjazdowe w ramach programu Erasmus+ może być niewystarczające na pokrycie wszystkich kosztów pobytu przez semestr. Ponadto borykamy się z małą liczbą kandydatów na kierunek Biologia.

Koordinowaniem Programu Erasmus+ zajmuje się jednostka podlegająca Prorektorowi ds. innowacji i współpracy tj. Centrum Współpracy Międzynarodowej w porozumieniu z koordynatorami na

poszczególnych wydziałach, w tym na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, który przeprowadza nabór studentów i pracowników do uczestnictwa w Programach w ramach obowiązującego harmonogramu (Załącznik nr 1 i 2 do Zarządzenia Rektora Nr 5/2024, <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1d304f1b8f742340c677b>).

W celu informowania oraz zachęcania do wyjazdów organizowane są regularne spotkania zarówno z Uczelnianym, jak i Wydziałowym Koordynatorem ds. Erasmus+. Na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych funkcjonuje również **Komisja ds. programu Erasmus+**, w skład której wchodzić pracownicy ze wszystkich instytutów znajdujących się na Wydziale (Decyzja Nr 2/2021 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie powołania Komisji ds. programu Erasmus+ na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych; Decyzja nr 17/2024 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 18 listopada 2024 r. w sprawie zmiany w składzie Komisji ds. programu Erasmus+; https://wsp.uws.edu.pl/images/wnsdp_2024/doc/decyzja_nr_17_2024.pdf). Do zadań komisji należy m.in. prowadzenie działalności informacyjnej dotyczącej programu Erasmus+ wśród pracowników i studentów Wydziału oraz nadzorowanie przebiegu realizacji wymiany międzynarodowej w ramach tego programu.

Na bieżąco uaktualniane są informacje na stronie internetowej Uniwersytetu w Siedlcach zawierającej wszystkie niezbędne dokumenty (<https://welcome.uws.edu.pl/pl/>). Informacje o naborach ukazują się systematycznie także na stronach internetowych Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych a niezależnie od tego członkowie wydziałowej Komisji ds. programu Erasmus+ na bieżąco informują studentów o aktualnych możliwościach wymiany akademickiej.

Studenci Biologii drugiego stopnia mają w programie obowiązkowy przedmiot pt. **Język angielski specjalistyczny** (w wymiarze 30 godzin ćwiczeń audytoryjnych na studiach stacjonarnych i 18 godzin na studiach niestacjonarnych, 2 ECTS). Umożliwia to studentom nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu posługiwania się biologicznym językiem angielskim, ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa specjalistycznego. Weryfikacja efektów uczenia się w ramach tego przedmiotu odbywa się m.in. poprzez: kolokwium pisemne, sprawdzanie rozumienia tekstu czytanego (*true/false, multiple choice, short answer*), analizę i streszczenie tekstów biologicznych, ustną wypowiedź studenta, dyskusje na zadany temat, dialogi, odgrywanie ról, obserwację aktywności studenta podczas wykonywania poszczególnych zadań na ćwiczeniach.

Ponadto studenci mogą uczestniczyć w dodatkowych kursach oraz przystąpić do egzaminu o randze międzynarodowej (**TOIEC Listening and Reading**) i ewentualnego uzyskania w jego ramach certyfikatu biegłości. Zarówno kursy jak i egzaminy prowadzone są przez lektorów Centrum Języków Obcych UWS (autoryzowanego partnera ETS Global Polska) <https://cjo.uws.edu.pl/certyfikat-bieglosci-jezykowej-toiec>).

Prelekcje oraz spotkania ze studentami prowadzą także nauczyciele akademicki odwiedzający naszą Uczelnię w ramach wizyt studyjnych oraz staży naukowych i naukowo-dydaktycznych. Spotkania gości ze studentami oraz kadrą Instytutu mają na celu wymianę doświadczeń w zakresie kształcenia studentów, zaprezentowanie koncepcji kształcenia na macierzystej uczelni, są także okazją do omówienia wniosków dotyczących realizacji dotychczasowych programów studiów oraz stanowią rekomendacje do wprowadzanych zmian w procesie kształcenia. W roku akademickim 2022/2023 jedna, a w 2024/2025 dwie osoby z Turcji (odpowiednio: **dr Asli Kara Capli z Hitit University**, **prof. Mehmet Hakki Alma i prof. Ibrahim Demirtas z Igdır University**), podczas wizyt studyjnych wygłosili wykłady na temat prowadzonych przez siebie badań oraz organizacji zajęć dydaktycznych na swoich uczelniach. Oprócz tego w 2024 roku, w ramach wizyty studyjnej odwiedził nasz Instytut **dr Muhammad Mohsin Ahsan** z University of Education Faisalabad w Pakistanie.

Oferta dla studentów kierunków biologicznych z zagranicy, przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+, obejmuje kilkanaście przedmiotów w języku angielskim, np. *Comparative anatomy of vertebrates, Identification of fungi, Hematological pathology, Poisonous plants, Human physiology with*

elements of pathophysiology, GMO - techniques of the detection. Pełna oferta przedmiotów realizowanych w Instytucie Nauk Biologicznych dla studentów zagranicznych (z wymiarem godzin i punktami ECTS) znajduje się w zakładce <https://www.uws.edu.pl/studenci/program-erasmus/ects-course-catalogue>. Aktualnie na kierunku Biologia w Uniwersytecie w Siedlcach nie studiuje żadne osoby z zagranicy.

Współpraca międzynarodowa ma zarówno charakter bezpośredni jak i zdalny. W ramach tej współpracy pracownicy Instytutu uczestniczą w **zagranicznych stażach naukowych** w uczelniach i instytucjach badawczych na całym świecie. Równolegle rozwijana jest współpraca na odległość, polegająca na realizacji wspólnych projektów badawczych, której efektem są publikacje naukowe powstające we współautorstwie z partnerami zagranicznymi. W latach 2020-2025 pracownicy Instytutu Nauk Biologicznych zrealizowali łącznie sześć zagranicznych staży naukowych:

- Kambodża, National University of Cheasim Kamchaymear (prof. dr hab. Artur Goławski, dr hab. Sylwia Goławska, 2025 r.)
- National University of Laos (prof. dr hab. Artur Goławski, dr hab. Zbigniew Kasprzykowski, 2024 r.)
- Cypr, University of Nicosia (prof. dr hab. Artur Goławski, dr hab. Sylwia Goławska, 2022 r.).

Oprócz realizacji celów naukowych staże te umożliwiły wymianę doświadczeń dydaktycznych, co przełożyło się na wdrażanie dobrych praktyk w procesie kształcenia studentów.

Pracownicy Instytutu Nauk Biologicznych (a także doktoranci Szkoły Doktorskiej w dyscyplinie nauki biologiczne) aktywnie **współpracują z zagranicznymi jednostkami naukowymi**, systematycznie podnosząc swoje kompetencje i rozwijając międzynarodową sieć kontaktów badawczych. Rezultatem tej współpracy jest 12 artykułów, opublikowanych w latach 2020-2025 we współautorstwie z naukowcami z ośrodków zagranicznych, takich jak np.: University of Nicosia (Cypr), Czech University of Life Sciences (Czechy), Université Paris-Saclay, Orsay Cedex (Francja), Osaka Metropolitan University (Japonia), Kyrgyz Academy of Sciences, Bishkek, (Kirgistan), Slovak University of Agriculture in Nitra (Słowacja), Swedish University of Agricultural Sciences (Szwecja), University of Bern (Szwajcaria), British Trust for Ornithology, University of East Anglia, Norwich, UK Centre for Ecology & Hydrology (Wielka Brytania), National Museum of Natural History, Smithsonian Institution (USA), University of Sopron (Węgry), University of Campania Luigi Vanvitelli (Włochy).

Podstawowym narzędziem monitorowania stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych w Instytucie Nauk Biologicznych jest coroczne sprawozdanie składane wydziałowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia, który na podstawie analizy ujętych w sprawozdaniu informacji formułuje wnioski o charakterze doskonalącym.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

.....

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uniwersytet w Siedlcach prowadzi kompleksowe działania wspierające studentów na każdym etapie kształcenia. Celem tych działań jest zapewnienie wysokiej jakości procesu dydaktycznego oraz stworzenie warunków sprzyjających efektywnemu uczeniu się, rozwojowi społecznemu i naukowemu, przygotowaniu do aktywności zawodowej oraz stałemu doskonaleniu różnorodnych form wsparcia.

Jednym z elementów tego systemu jest instytucja **opiekunów lat**, którzy pełnią funkcję doradczą i informacyjną oraz wspierają studentów w rozwiązywaniu bieżących problemów związanych m.in. z realizacją studiów. Działania opiekunów lat regulowane są Decyzją nr 13/2024 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 27 września 2024 r., w sprawie powołania opiekunów lat studiów na rok akademicki 2024/2025 i ustalenia zakresu obowiązków i kompetencji opiekuna roku studiów (https://wsp.uws.edu.pl/images/wnsnp_2024/doc/decyzja_nr_13_2024.pdf).

Istotnym elementem **wsparcia dydaktycznego** są regularne konsultacje z nauczycielami akademickimi, dostępne zarówno w wyznaczonych terminach, jak i w trybie indywidualnym – przed lub po zajęciach. Harmonogram konsultacji jest publikowany na stronie internetowej Instytutu Nauk Biologicznych (<https://inb.uws.edu.pl/studenci/konsultacje>), a kontakt z prowadzącymi jest również możliwy drogą elektroniczną.

Ważnym obszarem wsparcia studentów jest także **profesjonalna obsługa administracyjna**, realizowana przez pracowników Dziekanatu Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych (<https://wsp.uws.edu.pl/studenci/diekanat>). Dziekanat zapewnia kompleksową pomoc w zakresie formalności związanych z tokiem studiów, obsługą dokumentacji oraz organizacją procesu kształcenia.

Uniwersytet udostępnia również nowoczesne narzędzia cyfrowe, takie jak **system USOSweb** oraz **platforma APD (Archiwum Prac Dyplomowych)**, umożliwiające studentom samodzielne zarządzanie procesem studiowania. Dzięki tym narzędziom studenci mogą m.in.: rejestrować się na zajęcia, składać wnioski, zapoznawać się z sylabusami, sprawdzać wyniki zaliczeń i egzaminów, wypełniać ankiety, składać prace dyplomowe.

Istotnym przejawem troski o rozwój akademicki studentów jest ich aktywny **udział w doskonaleniu procesu kształcenia**. Studenci uczestniczą w pracach ciał kolegialnych uczelni, komisji oraz zespołów wydziałowych i instytutowych, funkcjonujących w obszarze zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia oraz aktualizacji programów studiów, np. w Senackiej Komisji ds. jakości kształcenia oraz w Zespole ds. programów studiów. Dzięki temu studenci mają realny wpływ na kształt oferty dydaktycznej – mogą zgłaszać wnioski, opiniować proponowane zmiany w programach, współuczestniczyć w projektowaniu zajęć, a także angażować się w inicjatywy podnoszące efektywność procesu uczenia się.

Uczelnia systematycznie monitoruje i rozwija infrastrukturę dydaktyczną oraz zasoby biblioteczne, obejmujące zarówno tradycyjne, jak i elektroniczne źródła wiedzy. Biblioteka Główna Uws zapewnia dostęp do literatury zgodnej z wymaganiami programów studiów oraz do elektronicznych baz wybranych czasopism i monografii (<https://bg.uws.edu.pl/>). Dla studentów organizowane są szkolenia dotyczące efektywnego korzystania z zasobów bibliotecznych. Osoby rozpoczynające naukę na Uniwersytecie mają możliwość uczestnictwa w oprowadzaniu po bibliotece, obejmującym zapoznanie się z jej strukturą oraz zasadami funkcjonowania.

Uniwersytet w Siedlcach wdraża **indywidualizowane formy wsparcia**, skierowane w szczególności do:

- studentów z niepełnosprawnościami,
- sportowców (w tym członków Akademickiego Związku Sportowego),
- osób aktywnych społecznie,
- osób znajdujących się w szczególnej sytuacji życiowej,
- kobiet w ciąży oraz rodziców studiujących w trybie stacjonarnym.

Studenci należący do ww. grup mogą ubiegać się o **indywidualną organizację studiów (IOS)**, dostosowaną do ich potrzeb i możliwości. Dodatkowo, dla osób spełniających określone kryteria, dostępna jest opcja realizacji **indywidualnego programu studiów (IPS)**, umożliwiająca elastyczne kształtowanie ścieżki edukacyjnej, również w ramach programów międzynarodowej wymiany akademickiej. Podstawy prawne realizacji IOS i IPS określa Uchwała Senatu Nr 85/2025 z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w UWS (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/6839aacb2ebaa3657160dfce>).

Studenci Uniwersytetu w Siedlcach mogą ubiegać się o **świadczenia dla studentów**, wspierające ich zarówno w rozwoju naukowym, jak i w sferze socjalnej oraz w przypadku wystąpienia trudnych sytuacji życiowych (<https://www.uws.edu.pl/studenci/stypendia/stypendia-dla-studentow>). Zasady funkcjonowania świadczeń dla studentów określa Zarządzenie Rektora Nr 79/2025 z dnia 18 września 2025 r. w sprawie regulaminu świadczeń dla studentów (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/68cbd86303daa730c4307276>).

Rodzaje świadczeń obejmują:

- Stypendium socjalne – przyznawane w zależności od wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie;
- Stypendium dla osób niepełnosprawnych – przyznawane w zależności od stopnia niepełnosprawności studenta;
- Zapomoga losowa – przyznawana studentom znajdującym się w przejściowo trudnej sytuacji życiowej;
- Stypendium Rektora – dla studentów osiągających wyróżniające wyniki w nauce oraz posiadających osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe (we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym);
- Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – przyznawane za znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe; szczegółowa procedura ubiegania się o stypendium dostępna jest na stronie Uniwersytet (<https://www.uws.edu.pl/studenci/stypendia/stypendia-ministra-dla-studentow>).

Świadczenia mają na celu wsparcie studentów w realizacji obowiązków akademickich oraz w rozwijaniu ich potencjału naukowego, artystycznego, sportowego i społecznego. Wnioski o świadczenia studenci składają za pośrednictwem systemu USOSweb. W przypadku **stypendium socjalnego** oraz **zapomogi losowej**, dokumenty wraz z wymaganymi załącznikami muszą być dostarczone w formie papierowej do Sekcji ds. Świadczeń dla Studentów, mieszczącej się przy ul. Żytniej 17/19 w Siedlcach.

Wnioski o **stypendium dla osób z niepełnosprawnościami** oraz **stypendium Rektora** składane są wyłącznie elektronicznie, bez konieczności drukowania i osobistego składania dokumentów. W przypadku problemów technicznych lub wątpliwości dotyczących kwalifikacji do stypendium studenci mogą korzystać z pomocy konsultacyjnej świadczonej przez pracowników Sekcji ds. Świadczeń dla Studentów.

Student przedstawia swoją kandydaturę do przyznania **stypendium MNiSW za znaczące osiągnięcia** Prorektorowi ds. studiów, za pośrednictwem Sekcji ds. Świadczeń dla Studentów. Wnioski o stypendium MNiSW składane są poprzez Zintegrowany System Usług dla Nauki – Obsługa Strumieni Finansowania (system OSF).

Zróżnicowany system świadczeń dla studentów w Uniwersytecie w Siedlcach wspiera realizację polityki wyrównywania szans edukacyjnych, motywuje do osiągania wysokich wyników w nauce, wspiera różnorodne aktywności studenckie oraz zapewnia wsparcie materialne w sytuacjach kryzysowych, co bezpośrednio przekłada się na stabilność procesu studiowania.

Studenci mogą również ubiegać się o przyznanie **miejsca w domach studenckich**, które oferują nowoczesne warunki zakwaterowania, w tym pokoje dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz możliwość zamieszkania z rodziną (<https://www.uws.edu.pl/studenci/niezbudnik-studenta/domy-studenckie>; <https://domystudenckie.uws.edu.pl/>).

Osiedle Studenckie Uniwersytetu obejmuje cztery domy studenckie:

- Dom Studenta nr 1 przy ul. 3 Maja 49,
- Domy Studenta nr 2, 4 i 5 przy ul. Żytniej 17/19.

Łącznie **Osiedle Studenckie oferuje około 700 miejsc** w segmentach dwupokojowych, wyposażonych w kuchnię z pełnym wyposażeniem oraz łazienki. Wszystkie pokoje mają dostęp do internetu oraz system domofonowy. Do dyspozycji mieszkańców znajdują się również pralnie i pokoje gościnne. Dom Studenta nr 4 jest w pełni przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wyposażony m.in. w windę oraz odpowiednio dostosowane pomieszczenia sanitarne. Recepcje we wszystkich domach studenckich funkcjonują całodobowo.

Studenci zainteresowani zakwaterowaniem składają wniosek o przyznanie miejsca osobiście, za pośrednictwem poczty lub drogą elektroniczną poprzez system USOSweb (zakładka „Dla studentów – kreator wniosku o zakwaterowanie”).

Uniwersytet w Siedlcach podejmuje szereg systemowych działań mających na celu zapewnienie **bezpiecznych warunków kształcenia**. Integralną częścią programu studiów jest obowiązkowe ogólnouczelniane szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP), które każdy student odbywa na początku swojej ścieżki edukacyjnej. Dodatkowo, przed rozpoczęciem praktyk zawodowych, studenci są zapoznawani z zasadami BHP obowiązującymi w miejscu ich realizacji. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo studentów w trakcie zajęć dydaktycznych ponoszą prowadzący zajęcia, którzy w szczególności zobligowani są do egzekwowania zasad BHP, zwłaszcza w przypadku zajęć laboratoryjnych i terenowych. W takich przypadkach studenci są każdorazowo instruowani o obowiązujących procedurach bezpieczeństwa oraz objęci bieżącym nadzorem. Dodatkowo, pracownicy Instytutu Nauk Biologicznych są przeszkoleni w zakresie BHP i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, co zapewnia szybkie i kompetentne reakcje w sytuacjach nagłych.

W celu przeciwdziałania zjawiskom wykluczenia, dyskryminacji i molestowania, Rektor Uws powołał Pełnomocnika ds. przeciwdziałania mobbingowi, molestowaniu i dyskryminacji (<https://www.uws.edu.pl/universytet/struktura-uczelni/rzecznicy-i-pelnomocnicy/pelnomocnicy-rektora>). Do jego zadań należy m.in. rozpatrywanie zgłoszeń dotyczących naruszenia zasady równego traktowania.

Studenci Uniwersytetu w Siedlcach mają możliwość realizowania praktyk lub części studiów za granicą w ramach programu Erasmus+ w uczelniach partnerskich w Europie i poza jej granicami. Wyjazdy w ramach programu Erasmus+ są okazją do zdobycia międzynarodowego doświadczenia, a także rozwijania różnorodnych kompetencji akademickich i interpersonalnych. Rekrutacja na wyjazdy w ramach programu Erasmus+ w roku akademickim 2025/2026 odbywa się za pośrednictwem Centrum Współpracy Międzynarodowej Uws i prowadzona jest przez funkcjonującą na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Komisję ds. programu Erasmus+, w skład której wchodzi pracownicy ze wszystkich instytutów znajdujących się na Wydziale (Decyzja Nr 2/2021 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie powołania Komisji ds. programu Erasmus+ na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych; Decyzja nr 17/2024 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 18 listopada 2024 r. w sprawie zmiany w składzie Komisji ds. programu Erasmus+; https://wsp.uws.edu.pl/images/wnsp_2024/doc/decyzja_nr_17_2024.pdf). Zasady wyjazdu studentów na studia lub praktyki w ramach programu Erasmus+ zostały określone w Zarządzeniu Rektora nr 1/2025 z dnia 14 stycznia 2025 r. (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/67866c4af526225333bb8d79>), natomiast szczegółowe informacje i niezbędne formularze są dostępne na stronie <https://welcome.uws.edu.pl/pl/>.

Centrum Współpracy Międzynarodowej UwS zostało powołane w celu wspierania mobilności akademickiej, współpracy z zagranicznymi partnerami oraz budowania otwartego i różnorodnego środowiska naukowego, w którym zarówno polscy, jak i zagraniczni studenci i nauczyciele akademicy, mogą rozwijać się w sprzyjających warunkach. Centrum koordynuje programy wymiany akademickiej, takie jak Erasmus+, UNESCO i CEEPUS, aktywnie pozyskuje granty, zawiera umowy bilateralne z uczelniami zagranicznymi. W strukturze Centrum funkcjonuje także **Welcome Center UwS** – punkt kontaktowo-informacyjny dla studentów i pracowników z zagranicy. Od września 2021 r. świadczy wsparcie w zakresie adaptacji do nowego środowiska akademickiego, oferując mentoring, informacje praktyczne oraz inicjatywy integracyjne. Welcome Center UwS pełni rolę pierwszego kontaktu dla cudzoziemców przyjeżdżających na Uczelnię – zapewnia informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, wsparcie w dopełnieniu formalności (w tym związanych z legalizacją pobytu, usługami medycznymi), zakwaterowania i zapoznania z infrastrukturą UwS.

Dodatkowo centrum organizuje wydarzenia integracyjne, takie jak międzykulturowe warsztaty, spotkania i wycieczki, które wspierają proces adaptacji oraz budowanie więzi ze społecznością akademicką. Celem działań Centrum Współpracy Międzynarodowej i Welcome Center jest promowanie **postaw otwartości i tolerancji** oraz uczynienie Uniwersytetu w Siedlcach atrakcyjnym i przyjaznym ośrodkiem naukowym dla międzynarodowej społeczności.

Działalność Parlamentu Studentów i Rady Samorządu Studenckiego Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych umożliwia studentom aktywne uczestnictwo w procesach decyzyjnych oraz wpływ na kluczowe obszary działalności dydaktycznej, organizacyjnej i społecznej Uczelni. Parlament Studentów koordynuje inicjatywy studenckie i organizuje wiele wydarzeń kulturalnych, współpracując z władzami Uniwersytetu, Uniwersyteckim Centrum Kultury, kołami naukowymi oraz Radami Mieszkańców Domów Studenckich (<https://www.uws.edu.pl/studenci/pozostale-informacje/parlament-studencki>).

Ważną rolę w rozwoju społecznym studentów odgrywa Uczelniany Ośrodek Kultury (UOK), który stanowi przestrzeń twórczej ekspresji, dialogu i integracji środowiska akademickiego. W strukturze UOK funkcjonują m.in. Chór akademicki UWS, Uniwersytet Otwarty, Uniwersytet Dziecięcy oraz liczne sekcje tematyczne i grupy twórcze. Oferta UOK jest zróżnicowana i odpowiada na potrzeby studentów poszukujących różnorodnych aktywności artystycznych i społecznych. Ważnym elementem działalności UOK są także wydarzenia cykliczne i projekty autorskie studentów, takie jak np. Jackonalia – Święto Studentów UwS, realizowane we współpracy z Parlamentem Studentów, podczas którego odbywają się koncerty, wydarzenia teatralne i inne aktywności artystyczne integrujące całą społeczność akademicką. Uczelniany Ośrodek Kultury prowadzi również działalność edukacyjną i animacyjną, organizując warsztaty, szkolenia, spotkania autorskie, przeglądy artystyczne oraz inne formy aktywności sprzyjające rozwojowi osobistemu i zaangażowaniu społecznemu studentów. Wydarzenia te stwarzają przestrzeń do rozwijania kreatywności, budowania więzi międzyludzkich i wzmacniania poczucia przynależności do wspólnoty akademickiej. Dzięki bogatej ofercie pozanaukowej studenci rozwijają kompetencje społeczne, uczą się współpracy, komunikacji i odpowiedzialności za wspólne działania (<https://www.uws.edu.pl/studenci/uczelniany-osrodek-kultury>).

Wsparcie studentów w rozwoju zainteresowań i aktywności sportowych realizowane jest w ramach **Klubu Uczelnianego AZS**. Klub ten odgrywa istotną rolę w promowaniu kultury fizycznej i integracji środowiska akademickiego poprzez sport. Wspólnie z Centrum Sportu i Rekreacji (CSiR) UwS popularyzuje różnorodne formy aktywności fizycznej oraz organizuje rozgrywki rekreacyjno-sportowe dla studentów poszczególnych kierunków. Studenci mogą reprezentować Uniwersytet we współzawodnictwie sportowym rozgrywanym w ramach Akademickich Mistrzostw Polski. Sportowcy z niepełnosprawnościami mają możliwość uczestnictwa w Integracyjnych Mistrzostwach Polski oraz Ogólnopolskiej Olimpiadzie Studentów z Niepełnosprawnościami. Za osiągnięcia sportowe zawodnicy Klubu AZS mogą ubiegać się zarówno o stypendium Rektora, jak i o stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Uczelnia zapewnia studentom możliwość korzystania z hali sportowej, sali fitness, siłowni i sali aerobiku (<https://www.uws.edu.pl/studenci/pozostale-informacje/akademicki-zwiazek-sportowy>; <https://csir.uws.edu.pl/centrum>).

W Instytucie Nauk Biologicznych działa **Koło Naukowe Biologów** (KNB), w ramach którego studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania naukowe, wymieniać się doświadczeniami i pogłębiać wiedzę przyrodniczą, również w kontekście interdyscyplinarnym. Członkowie KNB aktywnie uczestniczą w seminariach naukowych, konferencjach, warsztatach i wyjazdach naukowych oraz działaniach popularyzatorskich. Koło Naukowe Biologów umożliwia studentom rozwijanie zainteresowań i prowadzenie badań naukowych pod kierunkiem nauczycieli akademickich. W ramach seminariów Koła, studenci prezentują nowoczesne zagadnienia zakresu nauk biologicznych, ucząc się krytycznego myślenia, analizy danych oraz naukowej dyskusji. Członkowie KNB w ostatnich dwóch latach zorganizowali oraz wzięli udział w różnych wydarzeniach, których celem było rozwijanie zainteresowań oraz promowanie Uniwersytetu w Siedlcach. Członkowie Koła aktywnie wspierali także organizację Dnia Otwartego Uniwersytetu w Siedlcach (21 listopada 2024 r.) oraz uczestniczyli w wydarzeniu pt. „Pierwszy Dzień Wiosny z Wydziałem Nauk Ścisłych i Przyrodniczych” (21 marca 2025 r.) a w czerwcu 2025 r. zorganizowali wyprawę naukową do Puszczy Białowieskiej pod kierunkiem dr hab. Doroty Czeszczewik.

Studenci mają również możliwość aktywnego **udziału w pracach naukowych** realizowanych w Instytucie Nauk Biologicznych, prowadzonych pod kierunkiem nauczycieli akademickich. Kadra dydaktyczna umożliwia wsparcie merytoryczne na każdym etapie – od planowania badań, poprzez ich realizację w warunkach laboratoryjnych lub terenowych, aż po opracowanie wyników i przygotowanie prezentacji naukowych. Dodatkowe wsparcie merytoryczne dla studentów zapewniają pracownicy Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej Uws. Studenci mogą korzystać z konsultacji indywidualnych oraz warsztatów dotyczących m.in. efektywnego wyszukiwania literatury naukowej, korzystania z baz danych, oceny jakości źródeł, zarządzania bibliografią, a także zasad etyki publikacyjnej i prawa autorskiego (<https://bg.uws.edu.pl/uslugi/informacja-naukowa>; Regulamin Biblioteki Głównej Uws <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/67a1cbd597bf1041d3d4242408>). Efektem tej współpracy są wystąpienia studentów na konferencjach naukowych oraz wspólne publikacje z pracownikami Instytutu Nauk Biologicznych. W latach 2020-2025 studenci byli współautorami 4 prac naukowych (Załącznik 9).

Biuro Karier Uws działa w celu aktywnego wspierania studentów i absolwentów w planowaniu ścieżki zawodowej oraz podejmowaniu pracy. Biuro oferuje **indywidualne doradztwo zawodowe**, obejmujące m.in.:

- przygotowanie profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny),
- przygotowanie do rozmów kwalifikacyjnych, w tym symulacje z doradcą kariery,
- indywidualne konsultacje dotyczące wyboru ścieżki kariery,
- testy predyspozycji zawodowych i kompetencji miękkich,
- bieżący dostęp do informacji o ofertach pracy, praktyk i staży.

Studenci i absolwenci mogą korzystać z ogólnopolskiego serwisu **Akademickich Biur Karier**, który gromadzi oferty od pracodawców z całej Polski, z możliwością filtrowania według lokalizacji, branży czy typu zatrudnienia. Aktualne oferty pracy i praktyk są także udostępniane na stronie internetowej Biura Karier Uws (<https://biurokarier.uws.edu.pl/menu-oferty-pracy-stazu-praktyk>), za pośrednictwem tablic ogłoszeń w budynkach Uws oraz poprzez komunikaty mailowe. Dodatkowo, Biuro Karier organizuje spotkania z pracodawcami, targi pracy, warsztaty kompetencji miękkich oraz szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, co umożliwia studentom rozwijanie umiejętności kluczowych z perspektywy pracodawców (<https://biurokarier.uws.edu.pl/>; Załącznik 10).

Jednym z kluczowych elementów kształcenia praktycznego studentów biologii jest **Praktyka zawodowa**, realizowana w II semestrze w okresie od czerwca do września, w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Regulamin praktyki (Decyzja nr 10/2025 Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 22 września 2025 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu Praktyk studenckich na kierunkach realizowanych w Instytucie Nauk Biologicznych, https://wsp.uws.edu.pl/images/wnspl_2025/doc/decyzja_nr_10_2025.pdf) został opracowany w taki sposób, aby umożliwić studentom odbywanie praktyk w instytucjach odpowiadających zarówno ofertom

rynku pracy, jak i ich indywidualnym planom zawodowym. Z rozmów ze studentami i absolwentami wynika, że wybór instytucji zależy nie tylko od specjalizacji czy predyspozycji osobistych, lecz także od miejsca zamieszkania, które może ograniczać dostępność ofert. W związku z tym regulamin przewiduje elastyczność w doborze zakładu pracy (jednostki przyjmującej), umożliwiając studentom ukierunkowanie praktyki na własne cele rozwojowe oraz zwiększenie szans zatrudnienia po ukończeniu studiów.

Rynek pracy dla absolwentów biologii jest szeroki i obejmuje m.in.: naukę, przemysł farmaceutyczny, biotechnologiczny, spożywczy i kosmetyczny, ochronę środowiska, edukację, medycynę i diagnostykę, administrację publiczną oraz laboratoria kryminalistyczne i weterynaryjne. Uczelnia zapewnia również **wsparcie organizacyjne** – jeśli student nie znajdzie miejsca praktyki we własnym zakresie, opiekun praktyk z ramienia uczelni pomaga w wyborze odpowiedniej jednostki przyjmującej.

Uniwersytet w Siedlcach prowadzi systematyczne przeglądy mechanizmów wspierających studentów w procesie uczenia się, rozwoju społecznym, naukowym oraz w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy. Kluczowym elementem przeglądów są konsultacje ze studentami, które odbywają się między innymi za pośrednictwem anonimowych ankiet, a także bezpośrednich spotkań ze studentami, starostami poszczególnych roczników i przedstawicielami samorządu studenckiego. Wnioski z przeprowadzonych przeglądów są analizowane przez odpowiednie komisje i zespoły wydziałowe i instytutowe, w tym Zespół ds. jakości kształcenia. Studenci mają realny wpływ na kształtowanie programów studiów poprzez udział w badaniach ankietowych oraz bezpośrednie rozmowy z nauczycielami akademickimi, co stanowi istotny element systemu wsparcia w procesie uczenia się, rozwoju i przygotowania do rynku pracy. Dokumentacja z tego procesu gromadzona jest przez Zespół ds. programów studiów.

Uniwersytet dąży do zwiększenia skuteczności wsparcia studentów, monitorując efektywność wdrażanych rozwiązań w kolejnych cyklach kształcenia oraz prowadząc bieżące konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi – członkami Rady Interesariuszy (m. in. dr Marek Wierzba - Pracownia Badań Ekologicznych "NATURA", mgr Martyna Kwiatkowska - Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w Warszawie, mgr Radosław Matejek – Białowiecki Park Narodowy, asp. sztabowy Jacek Walencik – Centralne Laboratorium Kryminalistyczne w Warszawie). Proces ten jest częścią spójnego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia, zgodnie z zasadami cykliczności, transparentności i zaangażowania społeczności akademickiej.

Monitorowanie systemu wsparcia i motywowania studentów odbywa się **na poziomie ogólnouczelnianym i wydziałowym**. Realizację działań monitorują zgodnie z kompetencjami: Prorektor ds. studiów, Dziekan, Dyrektor Instytutu Nauk Biologicznych, opiekunowie roczników, opiekun Koła Naukowego Biologów. Kadra wspierająca proces kształcenia (obsługa dziekanatu) podlega ocenie studentów w anonimowej ankiecie w systemie USOSweb. W sposób ciągły sprawdzany jest stan bazy socjalnej dla studentów. W budynku przy ul. Prusa 14 uruchomiona została Strefa Studenta, w której między innymi zlokalizowany jest ogólnodostępny punkt gastronomiczny oraz strefa relaksu.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

.....

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uniwersytet w Siedlcach zapewnia publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji oraz osiągniętych rezultatach poprzez różne kanały i źródła informacji. Do najważniejszych elementów systemu informacyjnego Uniwersytetu należą:

Strony internetowe

- Uniwersytet zapewnia dostęp do wszystkich aktów prawnych (m.in. uchwał Senatu i zarządzeń Rektora), w tym dotyczących powoływania kierunków studiów, programów studiów oraz efektów uczenia się poprzez swoją stronę internetową.
- Programy studiów wraz z opisami i sylabusami, publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu w Siedlcach (<http://www.bip.uws.edu.pl/>).
- Na stronie Uniwersytetu w zakładce „Kandydaci” (<https://www.uws.edu.pl/kandydaci>) dostępne są informacje dotyczące m.in. kierunków studiów, wymaganych dokumentów, aktów prawnych, akademików oraz osób z niepełnosprawnościami, a także interaktywny przewodnik rekrutacyjny.
- Na stronie Instytutu Nauk Biologicznych w zakładce „Studenti” (<https://inb.uws.edu.pl/studenti>) publikowane są m.in.: rozkłady zajęć, plany studiów, informacje o praktykach studenckich, egzaminach dyplomowych oraz godzinach konsultacji ze wszystkimi pracownikami naukowo-dydaktycznymi i dydaktycznymi Instytutu.
- Na stronie Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych w zakładce „Studenti” (<https://wsp.uws.edu.pl/studenti>) zamieszczane są informacje dotyczące m.in. rozkładów zajęć i organizacji roku akademickiego.
- Wszystkie informacje publikowane na stronach internetowych są na bieżąco aktualizowane i pogrupowane w odpowiednich zakładkach, umożliwiających ich szybkie i sprawne wyszukiwanie. Zakres i sposób prezentowania informacji na stronie Instytutu Nauk Biologicznych był dodatkowo konsultowany ze studentami.

System USOS

Na Uniwersytecie w Siedlcach działa Uniwersytecki System Obsługi Studenta (USOSweb) oraz jego mobilna wersja – Mobilny USOS Uws.

- System ten ma na celu ułatwienie komunikacji oraz pozyskiwania informacji przez studentów.
- W systemie udostępniane są programy poszczególnych przedmiotów ujętych w programie studiów (sylabusy).
- Każdy student posiada indywidualne konto w systemie oraz konto mailowe w domenie **uws.edu.pl**.
- Za pomocą systemu studenci mogą m.in. rejestrować się na zajęcia objęte programem studiów, składać różnego rodzaju podania, załatwiać sprawy w dziekanacie, kontaktować się z prowadzącymi, sprawdzać oceny oraz anonimowo wypełniać ankiety oceniające nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia.
- Przepływ informacji odbywa się z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych studentów i pracowników Uniwersytetu.

Inne źródła informacji, w tym kontakt bezpośredni

- Oferta kształcenia, program studiów oraz warunki jego realizacji a także sposób osiągnięcia i weryfikacji efektów uczenia się, prezentowane są studentom na spotkaniach z opiekunem roku.

- Każdy nauczyciel akademicki podczas pierwszych zajęć informuje studentów o treściach programowych danego przedmiotu, polecanej literaturze oraz metodach weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
- Instytut Nauk Biologicznych organizuje liczne spotkania promocyjne i edukacyjne (m.in. wykłady, warsztaty, wyjazdy do szkół średnich), podczas których informacje o kierunkach studiów, w tym o kierunku Biologia, przekazywane są bezpośrednio przez wykładowców, doktorantów i studentów oraz poprzez specjalnie przygotowane materiały promocyjne (informatory, ulotki).
- Informacje dotyczące kierunków studiów, programów oraz warunków rekrutacji przekazywane są także podczas imprez promocyjnych i edukacyjnych, organizowanych na Uniwersytecie lub poza nim, takich jak Dni Otwarte, Festiwal Nauki i Sztuki, Pikniki Naukowe czy Targi Edukacyjne.
- Bieżące informacje dotyczące realizacji programu studiów udostępniane są na stronie wydziału i instytutu odpowiedzialnego za prowadzenie kierunku studiów oraz za pośrednictwem portalu społecznościowego Facebook.
- Kandydaci na studia mogą uzyskać szczegółowe informacje dotyczące zasad rekrutacji w Biurze Rekrutacji (w czasie trwania rekrutacji) oraz w Dziale Organizacji Studiów (przez cały rok).
- Studenci i kandydaci z niepełnosprawnościami mogą uzyskać dodatkowe informacje oraz wsparcie zarówno w procesie rekrutacji, jak i w trakcie studiów, w Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami.

Weryfikacja dostępu do informacji o programie studiów

Weryfikacja publicznego dostępu do informacji dotyczących programu studiów, warunków jego realizacji oraz osiąganych efektów kształcenia prowadzona jest w sposób ciągły. Wszyscy interesariusze, w tym studenci, mają prawo zgłaszać uwagi, zastrzeżenia oraz propozycje dotyczące dostępu do informacji. Zgłoszenia mogą być kierowane za pośrednictwem następujących kanałów:

- Opiekunowie roczników studenckich;
- Sekretariat Instytutu Nauk Biologicznych;
- Dyrektor Instytutu Nauk Biologicznych lub jego zastępca;
- Dziekanat Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych.

Każde zgłoszenie jest rozpatrywane zgodnie z obowiązującymi procedurami uczelni, w celu zapewnienia pełnej przejrzystości i dostępności informacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

.....

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Głównym priorytetem działalności dydaktycznej Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, na którym prowadzony jest kierunek Biologia, jest zapewnienie takiego poziomu kształcenia, aby studenci uzyskali wiedzę, umiejętności i kompetencje na jak najwyższym, spełniającym oczekiwania pracodawców poziomie. Za zapewnienie jakości kształcenia w UwS odpowiadają: prorektor ds. studiów, dziekan wydziału, dyrektor instytutu, koordynator kierunku, koordynatorzy przedmiotów, nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku, a także organy kolegialne - na poziomie uczelni jest to Senacka Komisja ds. jakości kształcenia, na poziomie wydziału Zespół ds. jakości kształcenia oraz na poziomie instytutu Zespół ds. programów studiów.

Przyjęty w Uniwersytecie w Siedlcach wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia (Uchwała Senatu UPH w Siedlcach Nr 133/2023 z dnia 24 maja 2023 r. w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, <https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwal%202023/US-133-23.pdf>) funkcjonuje poprzez stały monitoring, systematyczną ocenę oraz podejmowanie działań doskonalących i naprawczych w odniesieniu do każdego obszaru kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia, studiach jednolitych magisterskich, studiach podyplomowych i studiach w Szkole Doktorskiej UwS. Do działań priorytetowych tego systemu należy:

- monitorowanie i weryfikacja efektów uczenia się na wszystkich kierunkach i poziomach studiów, w Szkole Doktorskiej, studiach podyplomowych i kursach doszkalających;
- ankietowe badanie opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych w zakresie jakości prowadzonych zajęć oraz jakości obsługi procesu dydaktycznego i organizacyjnego;
- monitorowanie kariery zawodowej absolwentów w celu badania zbieżności zamierzonych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy;
- współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programów studiów;
- działania w zakresie zapobiegania i wykrywania plagiatów;
- umożliwienia nauczycielom akademickim podnoszenia kwalifikacji i rozwoju kompetencji;
- spełnianie wymagań formalnych związanych z uchwalaniem programów studiów oraz programu kształcenia w Szkole Doktorskiej;
- analiza infrastruktury dydaktycznej, naukowej, bibliotecznej i informatycznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, środków i pomocy dydaktycznych, zasobów bibliotecznych, informacyjnych, edukacyjnych oraz aparatury badawczej, w których odbywają się zajęcia;
- analiza infrastruktury i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia i praktyki zawodowe poza uczelnią, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
- wspieranie nauczycieli akademickich, studentów i doktorantów w umiędzynarodowieniu kształcenia;
- zróżnicowane formy wsparcia merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wszystkich grup studentów i doktorantów, w tym studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu (Zarządzenie Rektora Nr 77/2024 z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego UwS, <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1d2ddf1b8f742340c66d5>) Rektor powołuje Prorektora ds. studiów, który jest prorektorem właściwym do spraw studenckich. Prorektor ds. studiów nadzoruje m.in.: organizację, funkcjonowanie i realizację kształcenia na Uniwersytecie we wszystkich jego formach, z wyjątkiem kształcenia w Szkole Doktorskiej; sprawy związane z prowadzonymi przez Uniwersytet studiami i innymi formami kształcenia, w tym także dotyczące uprawnień do ich prowadzenia; tworzenie planów i programów studiów, w tym opisów efektów uczenia się; działalność w zakresie tworzenia nowych kierunków studiów; organizację i przebieg rekrutacji na studia; realizację ustalonego wymiaru

zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich; funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia, systemu świadczeń dla studentów, samorządu studentów, a także studenckiego ruchu kulturalnego i sportowego.

Statut Uniwersytetu w Siedlcach oraz Regulamin Organizacyjny Uniwersytetu stanowią, że nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów sprawuje Dziekan wydziału. Dziekan kieruje działalnością dydaktyczną i organizacyjną jednostek organizacyjnych wydziału, zapewnia prawidłową organizację toku studiów i procesu kształcenia, a także wnioskuje o utworzenie kierunku studiów lub specjalności.

Bezpośredni nadzór nad realizacją procesu dydaktycznego na kierunku Biologia sprawuje Dyrektor Instytutu Nauk Biologicznych, który odpowiada także za opracowanie i realizację programu studiów. Dyrektor powierza obowiązki dydaktyczne poszczególnym nauczycielom akademickim zgodnie z ich kompetencjami.

Ważnym elementem polityki jakości są hospitacje zajęć dydaktycznych. Sposób ich przeprowadzania oraz dokumentowania określa Zarządzenie Rektora Nr 75/2021 z dnia 28 maja 2021 r. (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1d3ebf1b8f742340c6b35>). Zgodnie z tym zarządzeniem protokoły z hospitacji zajęć przekazywane są wydziałowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia. Zespół sporządza sprawozdanie z przebiegu hospitacji i przekazuje je dziekanowi wydziału, który odpowiada za podejmowanie działań doskonalących i naprawczych wynikających z przeprowadzonych hospitacji.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów określa Zarządzenie Rektora Nr 4/2025 z dnia 17 stycznia 2025 r. w sprawie określenia zasad opracowywania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/678e0385f526225333bb8da0>). Program studiów opracowywany jest na poziomie instytutu, który będzie prowadzić dany kierunek, przez powołany w tym celu zespół. W proces tworzenia programu studiów włączani są interesariusze zewnętrzni oraz studenci. Za opiniowanie projektów programów studiów na poziomie wydziału odpowiada wydziałowy Zespół ds. jakości kształcenia, a na poziomie uczelni - Senacka Komisja ds. jakości kształcenia. Procedura zatwierdzania programu studiów przez Senat Uczelni uruchamiana jest na wniosek Dziekana. Dziekan, po zasięgnięciu opinii Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia, przekazuje projekt programu Prorektorowi ds. studiów. Prorektor, po uzyskaniu opinii Senackiej Komisji ds. jakości kształcenia, wprowadza projekt do porządku obrad Senatu.

Zasady okresowego przeglądu programów studiów określa Zarządzenie Rektora Uniwersytetu w Siedlcach (dawniej UPH) Nr 76/2021 z dnia 28 maja 2021 r., dotyczące monitorowania i weryfikacji efektów uczenia się (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1d3eaf1b8f742340c6b33>). Zgodnie z zarządzeniem, po każdym semestrze koordynatorzy przedmiotów/modułów składają raporty oceniające realizację założonych efektów uczenia się. Raporty te wskazują efekty osiągnięte, nieosiągnięte oraz te, które zostały osiągnięte z trudnością. Efekty uznawane za trudne do osiągnięcia (ponad 50% ocen końcowych to oceny dostateczne lub niedostateczne) wymagają propozycji zmian, np. w zakresie efektów, metod nauczania, treści programowych, sposobów weryfikacji lub nakładów pracy studenta. Zarządzenie nakłada również obowiązek okresowej analizy i oceny prac zaliczeniowych, egzaminacyjnych oraz sylabusów przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego.

Propozycje zmian wskazane w raportach koordynatorów podlegają ocenie instytutowego Zespołu ds. programów studiów. Po zapoznaniu się z oceną zespołu, Dyrektor Instytutu sporządza raport z osiągnięcia przyjętych dla kierunku efektów, który przekazuje wydziałowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia. Wyniki monitorowania uwzględniane są w sprawozdaniu wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia. Sprawozdanie, wraz z wnioskami i rekomendacjami zespołu, przekazywane jest Dziekanowi Wydziału.

Przydatność efektów uczenia się z punktu widzenia rynku pracy weryfikowana jest poprzez systematyczne opiniowanie programów studiów przez potencjalnych pracodawców, natomiast ich użyteczność w dalszej edukacji absolwentów oceniana jest na podstawie wyników badań losów

zawodowych absolwentów. Wyniki oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się uwzględniane są w procesie doskonalenia programu studiów i jego realizacji.

Doskonalenie programu studiów oraz sposobów jego realizacji odbywa się z uwzględnieniem opinii zarówno interesariuszy wewnętrznych jak i zewnętrznych. Prowadzący zajęcia na kierunku studiów nauczyciele akademicki wprowadzają do realizowanych przedmiotów treści powiązane z prowadzoną przez nich działalnością naukową. Mogą również dokonywać zmian w zakresie zalecanej literatury obowiązkowej i dodatkowej oraz metod weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studentów przyjętych dla przedmiotu efektów uczenia się.

Propozycje doskonalenia programów mogą być zgłaszane przez studentów, w tym przede wszystkim członków instytutowego Zespołu ds. programów studiów, za pośrednictwem opiekuna roku oraz nauczycieli akademickich. Znaczącą rolę w doskonaleniu realizacji programu mają wyniki studenckich badań ankietowych dotyczących jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych i jakości obsługi administracyjnej (realizowane poprzez system USOSweb).

Wpływ przedstawicieli rynku pracy na doskonalenie programu odbywa się poprzez opiniowanie programów studiów oraz dyskusje prowadzone podczas spotkań z udziałem interesariuszy zewnętrznych. Udział absolwentów w doskonaleniu programu studiów odbywa się poprzez analizę wyników badań losów zawodowych absolwentów prowadzonych przez uniwersyteckie Biuro Karier oraz dane z Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych. Zalecenia podmiotów reprezentujących środowisko pracodawców, zawarte w opiniach dotyczących programów studiów, oraz ustalenia podjęte podczas dyskusji z interesariuszami zewnętrznymi w trakcie spotkań, konferencji i seminariów uwzględniane są przy projektowaniu zmian w programie studiów oraz metod jego realizacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

.....

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Kompetentna, stale doskonaląca się kadra, o bogatym dorobku naukowym w dyscyplinie nauki biologiczne oraz dużym doświadczeniu dydaktycznym, co gwarantuje wysoki poziom zajęć dydaktycznych oraz prawidłową realizację treści programowych przypisanych do konkretnego modułu / przedmiotu. 2. Programy kształcenia przygotowane zgodnie z wytycznymi KRK, misją i strategią Uniwersytetu, a także regulacji przyjętych na poziomie Uczelni. 3. Wystarczająca baza lokalowa do prowadzenia procesu dydaktycznego oraz stopniowa jej modernizacja uwzględniająca potrzeby pracowników i studentów w aspekcie sprawnego i efektywnego realizowania programu studiów, z uwzględnieniem studentów z niepełnosprawnościami. 4. Ugruntowana pozycja w skali regionu i kraju w zakresie edukacji i badań naukowych oraz dobre relacje z interesariuszami zewnętrznymi oddziałujące na życie i rozwój miasta i regionu. 5. Zwiększająca się aktywność pracowników Instytutu Nauk Biologicznych w nawiązywaniu współpracy z podmiotami gospodarczymi, jednostkami samorządowymi i edukacyjnymi.	Słabe strony 1. Mała liczba kandydatów na kierunek Biologia. 2. Niezadowalający stopień umiędzynarodowienia studiów, dotyczący zwłaszcza mobilności studentów, brak studentów z zagranicy. 3. Wysoka kosztochłonność wynikająca z potrzeby systematycznego udoskonalania i uzupełniania bazy dydaktycznej. 4. Ograniczone możliwości zatrudniania młodej kadry. 5. Niska skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych z NCN i NCBiR oraz projektów międzynarodowych.

Czynniki zewnętrzne	Szanse 1. Współpraca z przedsiębiorstwami, jednostkami samorządowymi, administracją państwową (potencjalnym rynkiem pracy) w zakresie dostosowywania programu studiów do potrzeb rynku pracy oraz możliwości odbywania przez studentów praktyk zawodowych. 2. Wzrost zapotrzebowania na rynku specjalistów z wyższym wykształceniem biologicznym. 3. Bliskość geograficzna z krajami Europy Wschodniej stanowi szansę na przyciągnięcie studentów zagranicznych.	Zagrożenia 1. Pogłębiający się niż demograficzny wpływający na zmniejszenie liczby kandydatów na studia oraz migracja najlepszych kandydatów poza region. 2. Zróżnicowany poziom przygotowania kandydatów na studia utrudnia osiągnięcie wymaganych w programie efektów uczenia się. 3. Brak motywacji absolwentów szkół średnich do dalszego kształcenia, szczególnie takich klasycznych kierunków jak biologia. 4. Duża liczba uczelni publicznych i niepublicznych w regionie w tym, mających w ofercie studiów kierunek Biologia. 5. Niezadowalający poziom wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym, zwłaszcza dla młodej kadry naukowo-dydaktycznej, nie motywuje do podejmowania pracy na uczelni.
---------------------	--	---

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia
(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku¹

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat (2022/2023)	Bieżący rok akademicki (2025/2026)	Dane sprzed 3 lat (2022/2023)	Bieżący rok akademicki (2025/2026)
II stopnia	I	18	16	-	-
	II	10	14	-	-
Razem:		28	14	-	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
II stopnia	2025	-	-	-	-
	2024	11	10	-	-
	2023	11	9	-	-
Razem:		22	19	-	-

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)²

Studia II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4/120 ECTS

¹ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	1122
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	61
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	103,5
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	46
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	4
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁴	90 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./nie dotyczy
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

Studia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Przedmioty/moduły kształcenia ogólnego, podstawowego kierunkowego i kierunkowego			
Metodologia nauk przyrodniczych	wykład	30/18	2,5
Bioetyka	wykład	20/12	1,5
Metody statystyczne w biologii	wykład/ ćw. Lab.	45/27	4,5
Pracownia dyplomowa 1, 2, 3	ćw. lab.	165/99	14
Bioinformatyka	wykład/ ćw. lab.	45/27	5
Endokrynologia	wykład/ ćw. lab.	45/27	5

³ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁴ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Przygotowanie pracy dyplomowej wraz z przygotowaniem do egzaminu 1, 2, 3	seminarium	75/45	15
Biogeografia	wykład/ ćw. lab	45/27	5
Hydrobiologia	wykład/ ćw. lab	45/27	5
Ekologia roślin	wykład/ ćw. lab	45/27	5
Genetyka człowieka	wykład/ ćw. lab	30/18	3
Razem		635/381	69,5
Specjalność/Moduł fakultatywny – biologia z analityką			
Mikrobiologia lekarska i środowiskowa	wykład/ ćw. lab	45/27	5
Biotechnologia w ochronie środowiska	wykład/ ćw. lab	45/27	4,5
Bioindykacyjne metody oceny środowiska	wykład/ ćw. lab	45/27	5
Kultury in vitro w analityce	wykład/ ćw. lab	45/27	4,5
Diagnostyka molekularna	wykład/ ćw. lab	60/36	5
Organizacja laboratorium usługowego	wykład/ ćw. lab	30/18	2,5
Modelowanie w badaniach laboratoryjnych	ćw. lab	30/18	2,5
Parazytologia	wykład/ ćw. lab	45/27	4,5
Biotechnologia podstawy mikrobiologiczne	wykład/ ćw. lab	60/36	5
Biologia wolnych rodników	wykład/ ćw. lab	20/12	1,5
Razem:		425/255	40
Specjalność/Moduł fakultatywny – biologia środowiska			
Ekologia behawioralna	wykład/ ćw. lab	30/18	3
Bioindykacyjne metody ochrony środowiska	wykład/ ćw. lab	45/27	4,5
Biotechnologia w ochronie środowiska	wykład/ ćw. lab	45/27	4,5
Modelowanie w badaniach środowiskowych	wykład/ ćw. lab	30/18	3
Rekultywacja zdegradowanych ekosystemów	wykład/ ćw. lab	45/27	4
Podstawy ornitologii	wykład/ ćw. lab	25/15	2
Bioróżnorodność	wykład	20/12	2
Dendrologia	wykład/ ćw. lab	25/15	2

Biologia wybranych grup organizmów wodnych	wykład/ ćw. lab	30/18	3
Arachnologia	wykład/ ćw. lab	25/15	3
Krajobrazy Polski	wykład/ ćw. lab	30/18	3
Najciekawsze obiekty przyrodnicze Mazowsza i Podlasia	wykład/ ćw. lab	20/12	2
Toksykologia ryb	wykład/ ćw. lab	20/12	2
Razem:		390/234	38
Specjalność/Moduł fakultatywny – biologia sądowa			
Mikrobiologia sądowa: aspekty lekarskie i środowiskowe	wykład/ ćw. lab	45/27	5
Modelowanie statystyczne	ćw. lab	30/18	2,5
Ochrona przyrody a konflikty społeczne	wykład	15/9	1,5
Bezpieczeństwo ekologiczne	ćw. lab	30/18	3
Siedliska wodne w ekspertyzach sądowych	wykład/ ćw. lab	30/18	2,5
Metody pobierania, zabezpieczania i analizy śladów biologicznych	wykład/ ćw. lab	30/18	3
Karpologia w kryminalistyce	wykład/ ćw. lab	30/18	3
Pomiar ciała człowieka i identyfikacja fizyczna	ćw. lab	15/9	1,5
Geologia i gleboznawstwo sądowe	wykład/ ćw. lab	45/27	4
Kultury in vitro w biologii sądowej	wykład/ ćw. lab	45/27	5
Wykorzystanie dendrochronologii w dochodzeniach sądowych	wykład/ ćw. lab	30/18	3
Epidemiologia	wykład	15/9	1
Zastosowania biotechnologii w biologii sądowej	wykład/ ćw. lab	45/27	4
Diagnostyka chorób genetycznie determinowanych	wykład/ ćw. lab	20/12	1
Razem:		425/255	40
Razem na kierunku studiów		1025/615	107,5

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/ Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

Studia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁷
nie dotyczy				
Razem:				

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁸

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język angielski specjalistyczny	ćwiczenia audytoryjne	drugi	Stacjonarne /niestacjonarne	polski/angielski	przedmiot obowiązkowy dla danego roku

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁷ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Wyzkaz załączników cytowanych w tekście Raportu samooceny

Opis załącznika	Nazwa pliku z rozszerzeniem
Załącznik 1 – Losy absolwentów kierunku Biologia II stopnia Uniwersytetu w Siedlcach (wcześniej Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach), na podstawie portalu ELA (Edukacyjne Losy Absolwentów)	01Losy_Absolw.pdf
Załącznik 2 – Lista publikacji pracowników Instytutu Nauk Biologicznych w latach 2020-2025	02Publik_pracow.pdf
Załącznik 3 – Dokumentacja fotograficzna wydarzeń edukacyjnych i popularyzujących naukę, w których brali udział pracownicy Instytutu Nauk Biologicznych	03Wydarzenia.pdf
Załącznik 4 – Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na kierunku Biologia II stopnia	04Opis_sal_dyda.pdf
Załącznik 5 – Dokumentacja fotograficzna bazy dydaktycznej wykorzystywanej do prowadzenia zajęć na kierunku Biologia II stopnia	05Sale_dyda_fot.pdf
Załącznik 6 – Informacje o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych	06Biblioteka.pdf
Załącznik 7 – Opinie interesariuszy zewnętrznych na temat programu studiów na kierunku Biologia II stopnia	07Interesariusz.pdf
Załącznik 8 – Analiza praktyk odbytych przez studentów kierunku Biologia II w roku akademickim 2023/2024	08Praktyki_stud.pdf
Załącznik 9 – Współautorstwo studentów w publikacjach	09Publik_stud.pdf
Załącznik 10 – Zadania realizowane przez Biuro Karier UWS w roku akademickim 2024/2025	10Biuro_Karier.pdf
Załącznik 11 – Program studiów dla kierunku Biologia II stopnia profil ogólnoakademicki	11Program_stud.pdf
Załącznik 12 – Obsada zajęć na kierunku Biologia II stopnia, profil ogólnoakademicki, studia stacjonarne, w roku akademickim 2025/2026	12Obsada_zaj.pdf
Załącznik 13 – Charakterystyka nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Biologia II stopnia w roku akademickim 2025/2026	13Nauczyciele.pdf
Załącznik 14 – Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych na kierunku Biologia II stopnia w semestrze zimowym w roku akademickim 2025/2026	14Harmonogram.pdf
Załącznik 15 – Wykaz tematów prac dyplomowych na kierunku Biologia II stopnia, studia stacjonarne, w roku akademickim 2023/2024	15Prace_dyplom.pdf

**Uniwersytet
w Siedlcach**